

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО

Наукова бібліотека

Кафедра гістології, цитології та ембріології

Владислав Шимонович –
визначний львівський гістолог,
керівник кафедри гістології та ембріології
Львівського університету

Біобібліографічний покажчик

УДК 016:611–018 (092)

ББК 28.8 г я 1

Ш 615

Владислав Шимонович – визначний львівський гістолог, керівник кафедри гістології та ембріології Львівського університету : біобібліографічний покажчик / укладачі М. С. Надрага, С. В. Васільєва, О. М. Кріль ; науковий редактор О. Д. Луцик ; Львів. нац. мед. ун-т імені Данила Галицького, Наукова бібліотека, Кафедра гістології, цитології та ембріології. – Львів, 2016. – 62 с.

Біобібліографічний покажчик знаного львівського гістолога, вченого зі світовим ім'ям, автора одного з кращих європейських підручників з гістології, засновника, професора і керівника кафедри гістології та ембріології, декана медичного факультету Львівського університету Владислава Шимоновича. Покажчик репрезентує друковані праці, рецензії на наукові публікації, а також літературу та електронні ресурси довідкових джерел, які відображають життєвий і творчий шлях вченого. Видання присвячене 120-річчю кафедри гістології та ембріології Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького.

Для науковців, студентів, лікарів та всіх, хто цікавиться розвитком медичної науки та освіти в Україні.

Укладачі:

М. С. Надрага, С. В. Васільєва, О. М. Кріль

Науковий редактор:

О. Д. Луцик

Комп'ютерний набір:

С. В. Васільєва

ЗМІСТ

1. Передмова.	4
2. Основні дати життя та діяльності Владислава Шимоновича	6
3. Життєрис професора Владислава Шимоновича	8
4. Хронологічний список праць та рецензій на публікації вченого	12
5. Архівні матеріали та література про Владислава Шимоновича.	20
6. Електронні ресурси.	26
7. Додатки: фотогалерея	29
8. Іменний покажчик	60

ПЕРЕДМОВА

У березні 2014 р. світова та українська медична спільнота відзначила 145-річчя від дня народження визначного львівського гістолога, вченого зі світовим ім'ям, автора одного з кращих європейських підручників з гістології, засновника, професора і керівника кафедри гістології та ембріології, декана медичного факультету Львівського університету Владислава Шимоновича. Це далеко не повний перелік професійних заслуг цієї непересічної особистості, жертовна праця якого сприяла становленню слави Львова як одного із провідних європейських університетських центрів. Упродовж 40 років (1897-1937) професор Шимонович незмінно очолював кафедру гістології та ембріології Львівського університету, плідно працюючи на терені виховання молодих спеціалістів і розвитку гістологічної науки. Наукова спадщина Владислава Шимоновича – це вагомий внесок у розвиток світової медичної науки та освіти.

Професор Шимонович був автором близько 50 наукових праць, серед яких особливе місце належить опублікованому вперше у 1901 р. підручнику з гістології та мікроскопічної анатомії тіла людини включно з гістологічною технікою. Упродовж наступних 30 років цей підручник витримав п'ять перевидань німецькою мовою, двічі був опублікований польською мовою, перекладений та перевиданий у США англійською мовою. Польські біобібліографічні джерела вказують також на існування його перекладів на італійську, іспанську та, частково, японську мови. Попри те, що трьох останніх із вищезгаданих видань нам дотепер відшукати не вдалося, така інформація свідчить про загальноєвропейське і світове визнання дидактичного доробку львівського вченого.

Свої перші наукові дослідження Владислав Шимонович присвятив вивченню кінцевих нервових закінчень вібрис білої миші. Наступні праці стосувалися морфології та розвитку нервових закінчень шкіри, мікроскопічної будови дентину, гістофізіології всмоктування жирів у товстій кишці. І хоч упродовж усього творчого життя предметом зацікавлення Владислава Шимоновича залишалися чутливі нервові закінчення, найбільшої слави йому як науковцю принесли проведені під керівництвом Наполеона Цибульського дослідження гістофізіології надниркових залоз.

При цьому було встановлено, що видалення наднирників у експериментальних тварин вже через кілька годин після операції зумовлює смертельне падіння кров'яного тиску. Звіт про дослідження, внаслідок яких було виявлено виділення адреналіну наднирниками, був складений у 1894 р. Подібні роботи велися одночасно у Лондоні фізіологами Шафером (Schafer) та Олівером (Oliver), які опублікували свої дані у 1894 р. у Працях Лондонського інституту фізіології. Незважаючи на те, що результати англійських дослідників були оприлюднені дещо раніше, у світовій літературі імена Шимоновича і Цибульського стоять поруч з іменами Шафера і Олівера як першовідкривачів функції надниркових залоз.

Творчий доробок Владислава Шимоновича не обмежувався переліком його наукових та навчальних публікацій. Він був також автором низки науково-популярних видань, знавцем і поціновувачем творів мистецтва. Упродовж усього творчого життя багато уваги Владислав Шимонович приділяв вихованню молодих лікарів та науковців, частина з яких згодом очолили університетські кафедри. За свою наукову та викладацьку кар'єру вчений підготував п'ятьох професорів: С. Гжицького, Л. Ябурека, Б. Ялового, Б. Кальварийського, Б. Конопацьку. Асистентами і помічниками професора Шимоновича тривалий час працювали такі науковці як Тадеуш Пресхїд, Карл Горнунг, Ян Грек, Євген Долинський, Владислав Вишневський, Рудольф Вайгль та інші. Варто згадати, що саме за поданням професора Шимоновича Нобелівський комітет розглядав кандидатуру Рудольфа Вайгля на предмет присудження йому Нобелівської премії за розробку вакцини проти висипного тифу.

11 перевидань книги на п'яти європейських мовах – це унікальний випадок за більш як 230 років існування Львівського університету, що незаперечно свідчить про фахову майстерність і авторитет її автора. На пошану цієї непересічної особистості на кафедрі гістології та ембріології Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького встановлена меморіальна дошка, а у кабінеті професора створено меморіальну бібліотеку-музей Владислава Шимоновича, з колекцією його книг, публікацій, мікроскопів та інших артефактів того часу.

Наукова бібліотека Львівського національного медичного університету долучилася до вшанування пам'яті визначного вченого створенням цього біобібліографічного покажчика. Наукові праці професора Шимоновича, репрезентовані в покажчику, охоплюють період з 1891 до 1938 рр. Окремими розділами подано літературу та електронні ресурси довідкових джерел, які відображають життєвий та творчий шлях Владислава Шимоновича. Усі матеріали у покажчику розташовані у хронологічному порядку, а в межах років – у алфавітному.

Бібліографічні джерела, не уточнені укладачами «*de visu*», позначені «*». Бібліографічний опис рецензій на публікації вченого наведений після назви праці та виділений курсивом. Видання за своєю повнотою не є вичерпним та в подальшому, в міру віднайдення додаткових матеріалів, його буде доповнено та уточнено. Бібліографічний опис у покажчику здійснено на основі чинного в Україні стандарту ДСТУ ГОСТ 7.1:2006, в описі вжито загальноприйняті скорочення слів. При підготовці видання було використано архівні і музейні документи та матеріали з бібліотеки кафедри гістології та ембріології, а також фонди Наукової бібліотеки Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького.

Попри інтенсивне опрацювання всіх доступних джерел інформації, низка питань все ж продовжує залишатися відкритою. Зокрема, не вдалося віднайти італійських, іспанських та японських видань підручника, про які згадують польські біобібліографічні джерела. Відтак укладачі покажчика будуть вдячні за будь-яку інформацію, яка зможе розширити та доповнити це видання.

ОСНОВНІ ДАТИ ЖИТТЯ ТА ДІЯЛЬНОСТІ ВЛАДИСЛАВА ШИМОНИВИЧА

21.03.1869	Народився у місті Тернополі у родині державного службовця.
1887	Закінчив гімназію імені Франца Йосифа I у Львові. Того ж року вступив на медичний факультет Ягеллонського університету в Кракові, який закінчив у 1893 р.
1891	Перша наукова публікація.
1893	Отримує диплом лікаря.
1894	Працює над вивченням гістофізіології наднирників, всмоктування жирів у товстій кишці, мікроморфології дентину. Результати досліджень доповідає на засіданнях Польської Академії мистецтв і наук у Кракові.
1895	Отримує стипендію Міністерства освіти для стажування за кордоном. На IV з'їзді природознавців і лікарів у Кракові мікропрепарати Владислава Шимоновича відзначено медаллю.
I-IV/1895, 1896	Стажкування в Берліні у професора Оскара Гертвіга.
1896	Проходить габілітацію і отримує звання доцента Ягеллонського університету за спеціальністю «Гістологія».
3.02.1897	Обраний надзвичайним (екстраординарним) професором гістології та ембріології Львівського університету.
1.04.1898	Очолює кафедру гістології та ембріології новоствореного медичного факультету Львівського університету.
1901	Виходить друком підручник гістології та мікроскопічної анатомії тіла людини (написаний німецькою мовою). Рівночасно, за свідченнями польських бібліографів, публікується його переклад італійською мовою (<i>відшукати його нам не вдалося – прим. ред</i>).
1902	У Філадельфії (США) видавництво Lea Brothers публікує переклад підручника англійською мовою.
1903	Обраний звичайним (ординарним) професором гістології та ембріології Львівського університету.
1906-1907	Виконує обов'язки декана медичного факультету Львівського університету.
1907	У Львівському лікарському тижневику з'являється праця « <i>Про нервові закінчення у волоссі людини</i> ».
1909	Друге німецькомовне видання підручника (спільно з Рудольфом Краузе).
1910	В Енциклопедії гістологічної техніки опубліковано розділ, присвячений техніці імпрегнації гістологічних препаратів золотом.

1915	Третє німецькомовне видання підручника.
1921	Перше видання підручника польською мовою (<i>відшукати це видання нам дотепер не вдалося – прим. ред.</i>) та четверте німецькомовне видання.
1924	Вихід друком другого польського, п'ятого німецького та другого італійського перевидань підручника (<i>відшукати італійський переклад нам не вдалося – прим. ред.</i>).
1927	Відвідує Інститут Кахаля (Мадрид, Іспанія) та лабораторію професора Боека (Утрехт, Голандія), де поглиблює фахові знання з техніки імпрегнації сріблом нервових закінчень.
1930	Виходить друком шосте німецькомовне видання підручника (спільно з Рудольфом Краузе).
1933	На з'їзді природознавців і лікарів у Познані презентує працю <i>«Про нервові сполучення у вигляді петлі між дотиковими менісками тільця Меркеля»</i> , у якій вперше описано структуру, походження та значення ультратермінальних нервових волокон тілець Меркеля шкіри. Згідно з польськими бібліографічними джерелами виходить друком переклад підручника іспанською мовою (<i>відшукати його нам не вдалося – прим. ред.</i>).
1934	Обрання дійсним членом Польської Академії мистецтв і наук у Кракові.
1936	Виходить друком перша частина капітальної праці з порівняльної гістології іннервації вібрис кількох десятків видів ссавців.
1937	Присудження почесного звання Заслуженого професора Львівського університету. Вихід друком другої частини порівняльного дослідження іннервації вібрис у ссавців.
1938	Опублікована третя, завершальна, частина порівняльного гістологічного дослідження іннервації вібрис у ссавців.
13.03.1939	Помер у Львові, похований у родинному гробівці на Личаківському цвинтарі (поле № 12).

ЖИТТЄРИС ПРОФЕСОРА ВЛАДИСЛАВА ШИМОНОВИЧА

(огляд укладено на основі публікацій Болеслава Ялового –
учня і правонаступника професора Шимоновича –
з урахуванням списку наукових праць останнього – прим. ред.)

Владислав Шимонович народився 21 березня 1869 р. в місті Тернополі, що на той час входило до складу Австро-Угорської імперії, у змішаній вірмено-польській родині [55, 78-80, 116-121]. Правдоподібно, до цієї родини належав відомий середньовічний львівський поет-гуманіст Шимон Шимонович (1558-1629). Батько Владислава Шимоновича – теж Владислав (*Władysław Szymonowicz*, 1836-1909), племінник Григорія Шимоновича (1800-1875), архієпископа і митрополита вірменської конфесії у Львові, мав титул надвірного радника і надпрокуратора (*radca dwory i nadprokurator*) Австро-Угорської імперії; мати – Йоанна з дому Косіньських (*Joanna Kosińska*, 1846-1930), походила з Буковини [117, 118]. На відзнаку непересічного внеску цієї родини в історію розвитку міста Львова вулиця Андрія Мельника (колишня вулиця Генерала Черняховського) до 1939 р. мала назву вулиці Шимоновичів.

Навчався Владислав Шимонович у львівській гімназії імені Франца Йосифа I, що по вул. Баторія (тепер вул. Князя Романа, 5). Вже у старших класах гімназії виявив особливе зацікавлення природничими науками. Так, навчаючись у шостому гімназійному класі, придбав і опрацював перекладений на польську мову підручник А. Келлікера «Гістологія і гістохімія» - цит. за [80]. По закінченні гімназії у 1887 р. вступив на медичний факультет Ягеллонського університету у Кракові. Вже з четвертого курсу почав виконувати обов'язки асистента у професора Наполеона Цибульського – керівника кафедри фізіології університету. Опанувавши техніку гістологічних досліджень, виконує і публікує свою першу наукову працю «*Нервові закінчення чутливих волосків (вібрис) білої миші*». Ця праця була опублікована у Доповідях Польської Академії мистецтв і наук у Кракові французькою [1] та польською [2] мовами.

У березні 1893 р., після складання випускних іспитів, Владислав Шимонович отримує диплом доктора медицини. Відтак під керівництвом професора Наполеона Цибульського він працює над вивченням функції надниркових залоз. При цьому було встановлено, що видалення наднирників у експериментальних тварин вже через кілька годин після операції зумовлює смертельне падіння тиску крові. Звіт про ці дослідження, які виявили феномен виділення наднирниками адреналіну, складено у 1894 р. Отримані результати були представлені на засіданні Академії мистецтв і наук у доповіді «*Про симптоми після видалення наднирників у собак і дію витяжок з надниркових залоз*» 4 лютого 1895 р., однак дві друковані праці – «*Про наднирники з огляду морфології і фізіології*» [5] та «*Про функцію наднирників*» [8] – були оприлюднені лише у 1895 та 1896 рр. відповідно. Третя монографічна публікація «*Вчення про функції наднирників*» [12] вийшла друком у 1897 р.

Роботи з вищезначеної тематики велися одночасно у Лондоні англійськими фізіологами Шафером та Олівером, які опублікували результати своїх досліджень у Працях Лондонського інституту фізіології за 1894 рік. Згадана публікація приватним шляхом потрапила до рук професора Цибульського вже через кілька місяців після складеного Шимоновичем наукового звіту. Незважаючи на те, що результати англійських дослідників були опубліковані на рік раніше, у світовій літературі імена Ци-

бульського і Шимоновича стоять поруч з іменами Шафера і Олівера як першовідкривачів адреналіну [103, 108, 112].

Упродовж 1893-1894 рр. Владислав Шимонович також працює над вивченням гістофізіології травної системи: у 1894 р. на засіданні Академії мистецтв і наук у Кракові він презентує працю, виконану спільно зі Ст. Чаплінським «*Про всмоктування жирів у товстій кишці*» [7], що вийшла друком у 1895 р. Того ж року публікуються дві статті «*Про будову дентину*» [4, 6], у яких докладно описано мікроморфологію дентинних трубочок.

У 1895 р., отримавши стипендію Міністерства освіти, Шимонович виїжджає на стажування до Берліна, де працює в лабораторії професора Оскара Гертвіга над вивченням структури і походження дотикових тілець Меркеля. Вислідом тримісячного перебування у Берліні стала стаття «*До вчення про нервові закінчення в шкірі*» [3], у якій вперше було вичерпно описано розвиток тілець Меркеля. Ця праця, опублікована у центральному часописі тогочасної світової морфологічної науки («*Archiv für mikroskopische Anatomie und Entwicklungsgeschichte*»), вивела ім'я молодого дослідника на якісно новий, міжнародний рівень. В ілюстраціях до цієї роботи вперше задокументовано наявність у складі тілець Меркеля ультратермінальних нервових волокон, які пізніше отримують назву сполучних петель Шимоновича.

Після повернення до Кракова, упродовж осіннього семестру 1896-1897 навчального року, Владислав Шимонович викладає гістологію у Ягеллонському університеті. У 1896 р. він проходить габілітацію як доцент гістології цього університету. Того ж року, отримавши премію Снядецьких, учений вдруге виїжджає на стажування до Берліна. Цього разу він упродовж цілого року працює у лабораторії професора Гертвіга. Результатом проведених досліджень стала виконана спільно з Фр. Копшем праця «*Випадок гермафродитизму у свиней з коментарями щодо розвитку статевих залоз із гермінативного епітелію*» [9], а також одноосібна праця «*Про будову та розвиток нервових закінчень в дзьобі качки*» [11]. Обидві публікації отримали схвальні відгуки фахівців; остання праця, присвячена мікроморфології і гістогенезу дотикових тілець Грандрі, була неодноразово цитована і вважається класичною.

У лютому 1897 р. Владислава Шимоновича обирають надзвичайним (екстраординарним) професором кафедри гістології та ембріології новоствореного медичного факультету Львівського університету, а з 1 квітня 1898 р. він посідає посаду керівника цієї кафедри. Перші роки роботи на кафедрі Шимонович витрачає на організацію навчального процесу, накопичення наукового матеріалу та навчання персоналу. Одночасно він вирішує писати підручник з гістології та мікроскопічної анатомії тіла людини.

Перша спроба видання підручника польською мовою виявилась невдалою через брак коштів, однак упродовж 1889-1900 рр. окремі фрагменти цієї книги вийшли друком німецькою мовою у Вюрцбургу [14, 15], а також були включені до підручника гістології, опублікованого польською мовою у Варшаві за редакцією Г. Гоєра [16, 17]. Відтак 1901 р. у видавництві *Kabitzsch* (м. Вюрцбург) побачило світ повноколірне німецькомовне видання підручника [18]. Польські бібліографічні джерела вказують також на існування італійського видання 1901 р., однак дотепер нам його відшукати не вдалося.

Менш ніж за рік видавництво *Lea Brothers* (м. Філадельфія, США) здійснює переклад і перевидання підручника англійською мовою [20]. Про цінність цього видання англійський медичний часопис «*The Lancet*», зокрема, писав: «*Текст підручника*

дуже ясно викладений, книга містить прекрасні, головню оригінальні ілюстрації. Найвагомішими є результати власних гістологічних досліджень автора».

Паралельно на кафедрі проводяться інтенсивні наукові дослідження, спрямовані на вивчення мікроморфології, гістогенезу та гістофізіології нервових закінчень шкіри, волосся, сполучної тканини. У 1903 р. Владислава Шимоновича обирають звичайним (ординарним) професором, а упродовж 1906/1907 навчального року він виконує обов'язки декана медичного факультету Львівського університету. 1907 р. у Львівському лікарському тижневику з'являється його нова праця «*Про нервові закінчення у волоссі людини*» [21], яка дещо пізніше після доповнень та доопрацювання була надрукована у німецькомовному морфологічному часописі [23]. Дещо пізніше численні цитування цієї публікації свідчать про високу вартісність отриманих результатів. У 1909 р. виходить друком друге німецькомовне видання підручника (підготоване спільно з Рудольфом Краузе).

Упродовж 1909/1910 навчального року на кафедрі було створено музей, що налічував 127 ембріологічних воскових моделей, 120 анатомічних і близько 6000 гістологічних та ембріологічних препаратів. Бібліотека кафедри включала 139 томів книг. Тогочасні студенти щотижня мали тригодинну лекцію з гістології, двогодинну лекцію з ембріології і тригодинне практичне заняття з гістології та ембріології.

У 1910 р. Владислав Шимонович спільно з доктором Зачеком публікує нову працю – «*Порівняльні дослідження іннервації вібрис*», у якій робить спробу узагальнення власних напрацювань. Того ж року на запрошення Рудольфа Краузе професор Шимонович пише великий розділ, присвячений методам імпрегнації гістологічних препаратів золотом, до Енциклопедії мікроскопічної техніки [26]. Упродовж наступних чотирьох років проводиться збір матеріалів стосовно морфології чутливих нервових закінчень.

Під час Першої світової війни праця на кафедрі поступово пригасає, а відтак завмирає. Разом із тим, у 1915 р. видавництво *Kabitzsch* у Вюрцбургу публікує третє видання підручника німецькою мовою [27]. З відновленням миру, у 1921 р. виходять друком перше видання підручника польською мовою [28] та четверте німецькомовне видання [29], які перевидаються у 1924 р. [30, 31]. Водночас професор Шимонович виношує ідею монографічної праці з мікроморфології та ембріогенезу нервових закінчень ссавців: його колекція гістологічних препаратів охоплює 47 видів ссавців та 88 видів птахів. 1926 р. виходить праця «*Про новий різновид тільця Меркеля у птахів*» [35], у котрій вперше описано двоменіскові тільця Меркеля.

У 1927 р., отримавши стипендію Фонду культури Польщі, Владислав Шимонович втретє їде у закордонне наукове відрядження. Цього разу він відвідує Інститут Кахаля (Мадрид, Іспанія), та лабораторію професора Боека (Утрехт, Голандія), де поглиблює свої знання з техніки імпрегнації сріблом нервових закінчень. Результати цього відрядження викладені у двох публікаціях: «*Про нервові закінчення в язиці папуги*» [38] та «*Про іннервацію вібрис у тюленя*» [39].

У 1933 р. виходить праця «*Про розвиток нервових закінчень у шкірі людини*» [40], у якій автор підсумовує результати своїх двадцятилітніх наукових пошуків. Того ж року на з'їзді лікарів і природознавців у Познані Шимонович презентує свою нову працю: «*Про нервові сполучення у вигляді петлі між дотиковими менісками тільця Меркеля*» [43], де вперше описано структуру, походження та значення ультраатермінальних нервових волокон, що пізніше отримали назву петель Шимоновича.

У 1934 р. Владислава Шимоновича обирають дійсним членом Польської Академії мистецтв і наук у Кракові. У 1937 р. йому присуджують почесне звання Заслуженого професора Львівського університету. Тривалий час він був дійсним членом Львівського наукового товариства, почесним членом Польських лікарських товариств Варшави, Ченстохова та Вільнюса. Останні наукові публікації вченого присвячені питанням порівняльної мікроморфології нервових закінчень ссавців: 1936 р. виходить друком перша частина його праці «*Порівняльні дослідження іннервації вібрис у ссавців*» [51], у 1937 та 1938 рр. – відповідно друга та третя частини [53, 54].

Багато уваги Владислав Шимонович приділяв вихованню молодих лікарів та науковців. Кращі з них згодом очолили університетські кафедри. Так, за свою наукову та викладацьку кар'єру вчений підготував п'ятьох професорів – Б. Ялового, С. Гжицького, Л. Ябурека, Б. Кальварийського, Б. Конопацьку. Асистентами і помічниками професора Шимоновича тривалий час працювали Тадеуш Пресхїд, Карл Горнунг, Ян Грек, Євген Долинський, Владислав Вишневський, Рудольф Вайгль та інші. Не випадково саме професор Шимонович висунув кандидатуру Рудольфа Вайгля на здобуття Нобелівської премії за розробку вакцини проти висипного тифу.

Творчий доробок професора Шимоновича не обмежувався переліком наукових праць та численних перевидань підручника, які здобули йому світове визнання. Він був автором низки науково-популярних публікацій, а також цікавих описів своїх подорожей. Вартим уваги є той факт, що плідну науково-дидактичну працю професор вмів поєднувати з лікарською діяльністю: упродовж багатьох років він практикував як лікар-отоларинголог на гірському курорті в Криніцах Гурекіх.

Мешкав у Львові за адресою вул. Пілсудського, 18 (тепер вул. Івана Франка, 16). Мав двох синів: Єжи, 1900 року народження, лікаря-ад'юнкта хірургічної клініки у Львові, та Адама, 1904 року народження, котрий протягом тривалого часу очолював відділ державної скарбниці у Познані. Дружина професора – Зофія-Целестина з дому Якубек, 1875 року народження.

Помер Владислав Шимонович у Львові 13 березня 1939 р., на 70-му році життя. Похований у родинному гробівці на Личаківському цвинтарі (поле № 12). Разом із ним, окрім батька і матері, спочивають Кастан, Юзеф та Юзефа Шимоновичі, а також Текля Шимонович з родини Бжезіньських.

О. Луцик

ХРОНОЛОГІЧНИЙ СПИСОК ПРАЦЬ ТА РЕЦЕНЗІЙ НА ПУБЛІКАЦІЇ ВЧЕНОГО

1891

1. Terminaisons des nerfs dans les poils tactiles des souris blanches / W. Szymonowicz // Anzeiger der Akademie der Wissenschaften in Krakau. – 1891. – № 8. – S. 287–288.
Переклад з фр.: Нервові закінчення тактильних волосків (вібрис) білої миші.

1892

2. Zakończenia nerwów we włosach dotykowych myszy białej / Władysław Szymonowicz // Rozprawy Wydziału matematyczno-przyrodniczego Akademii Umiejętności w Krakowie. – Kraków, 1892. – T. 22. – S. 1–11.
Переклад з пол.: Нервові закінчення дотикових волосків (вібрис) білої миші.

1895

3. Beiträge zur Kenntnis der Nervenendigungen in Hautgebilden. A. Über Bau und Entwicklung der Nervenendigungen in der Schnauze des Schweines / W. Szymonowicz // Archiv für mikroskopische Anatomie und Entwicklungsgeschichte. – 1895. – Bd. 45, № 4. – S. 624–654.*
Переклад з нім.: До вчення про нервові закінчення в структурах шкіри. А. Про будову та розвиток нервових закінчень у рилі свині.
Рецензія : Derselbe // Jahresberichte über die Fortschritte der Anatomie und Entwicklungsgeschichte. – 1897. – Bd. 1. – S. 545.
4. Ein Beitrag zur Histologie des Dentins / Szymonowicz W. // Anzeiger der Akademie der Wissenschaften in Krakau. – 1895. – № 2. – S. 55.*
Переклад з нім.: До гістології дентину.
5. O nadnerczu ze stanowiska morfologicznego i fizyologicznego / przez Władysława Szymonowicza. – Kraków : [s. n.], 1895. – 114 s. – [Os. odb. : Pamiętnik Zakładu fizyologicznego].
Переклад з пол.: Про морфологію та фізіологію наднирників.
6. O budowie zębiny / Władysław Szymonowicz // Rozprawy Wydziału matematyczno-przyrodniczego Akademii Umiejętności w Krakowie. – Kraków, 1895. – T. 29. – S. 1–8.*
Переклад з пол.: Про будову дентину.
Рецензія : Pamiętnik VII Zjazdu Lekarzy i Przyrodników Polskich. Część Lekarska / pod red. Władysława Bylickiego: nakładem VII Zjazdu Lekarzy i Przyrodników Polskich we Lwowie, 1895. – S. 90.
7. O wchłanianiu tłuszczu w jelicie grubem / St. Czaplński, Wł. Szymonowicz // Rozprawy Wydziału matematyczno-przyrodniczego Akademii Umiejętności w Krakowie. – Kraków, 1895. – T. 27. – S. 1–13.*
Переклад з пол.: Про всмоктування жирів у товстій кишці.
Рецензія : Pamiętnik VII Zjazdu Lekarzy i Przyrodników Polskich. Część Lekarska / pod red. Władysława Bylickiego: nakładem VII Zjazdu Lekarzy i Przyrodników Polskich we Lwowie, 1895. – S. 73.

1896

8. Die Funktion der Nebennieren / Ladislaus Szymonowicz // Archiv für die gesammte Physiologie. – 1896. – Bd. 64. – S. 97–164.*
Переклад з нім.: Про функцію наднирників.
9. Ein Fall von Harmaphroditismus verus bilateralis beim Schweine nebst Bemerkungen über die Entstehung der Geschlechtsdrüsen aus dem Keimepithel / Szymonowicz Ladisl., Kopsch Fr. // Anatomischer Anzeiger. – 1896. – Bd. 12, № 6. – S. 129–139.*
Переклад з нім.: Випадок гермафродитизму у свиней з коментарями щодо розвитку статевих залоз із гермінативного епітелію.
Рецензія : Schiefferdecker // *Zeitschrift für Wissenschaftliche Mikroskopie und für Mikroskopische Technik*. – 1896. – Bd. 13. – S. 489.
Рецензія : *Jahresberichte über die Fortschritte der Anatomie und Entwicklungsgeschichte*. – 1897. – Bd. 2. – S. 564.
10. O budowie i rozwoju zakończeń nerwowych w dzióbku kaczki / W. Szymonowicz // Bulletin International de L'Académie des Sciences de Cracovie. – 1896. – № 6. – S. 290–295.
Переклад з пол.: Про будову та розвиток нервових закінчень у дзьобі качки.
11. Über den Bau und die Entwicklung der Nervenendigungen im Entenschnabel / Ladislaus Szymonowicz // Archiv für mikroskopische Anatomie und Entwicklungsgeschichte. – 1896. – Bd. 48, № 2. – S. 329–358.
Переклад з нім.: Про будову та розвиток нервових закінчень у дзьобі качки.
Рецензія : Schoebel E. // *Zeitschrift für Wissenschaftliche Mikroskopie und für Mikroskopische Technik*. – 1896. – Bd. 13. – S. 500.
Рецензія : *Jahresberichte über die Fortschritte der Anatomie und Entwicklungsgeschichte*. – 1896. – Bd. 2. – S. 746–747.
Рецензія : *Jahresberichte über die Fortschritte der Anatomie und Entwicklungsgeschichte*. – 1897. – Bd. 3. – S. 965.

1897

12. Die Lehre von der Funktion der Nebenniere / Ladislaus Szymonowicz // Die Heilkunde. – Cieszyn, – 1897.*
Переклад з нім.: Вчення про функції наднирників.
13. Krótkie uwagi o budowie układu nerwowego zmysłowego / Wł. Szymonowicz // Wszecławiat. – 1897. – № 11. – S. 161–166.
Переклад з пол.: Короткі примітки щодо будови чутливих нервових закінчень.
Рецензія : *Przegląd Piśmiennictwa Lekarskiego Polskiego za rok 1897 / Towarzystwo Lekarskie Warszawskie*. – Warszawa : druk. K. Kowalewskiego, [1897 ?]. – S. 4–5.

1899

14. Lehrbuch der Histologie und der mikroskopischen Anatomie, mit besonderer Berücksichtigung des menschlichen Körpers einschliesslich der mikroskopischen Technik : in 5 Lief / Szymonowicz Ladislaw. – Würzburg, 1899. – Lief 1. – 64 s.*
Переклад з нім.: Підручник гістології та мікроскопічної анатомії тіла людини включено з мікроскопічною технікою, у 5 частинах. – Ч. 1. – 64 с.
Бібліографія опублікована в Jahresberichte über die Fortschritte der Anatomie und Entwicklungsgeschichte. – 1900. – Bd. 5. – S. 4.

1900

15. Lehrbuch der Histologie und der mikroskopischen Anatomie, mit besonderer Berücksichtigung des menschlichen Körpers einschliesslich der mikroskopischen Technik : in 5 Lief / L. Szymonowicz. – Würzburg, 1900. – Lief 3–5. – S. 129–320.*
Переклад з нім.: Підручник гістології та мікроскопічної анатомії тіла людини включно з мікроскопічною технікою, у 5 частинах. – Ч. 3–5. – С. 129–320.
Бібліографія опублікована в Jahresberichte über die Fortschritte der Anatomie und Entwicklungsgeschichte. – 1901. – Bd. 6. – S. 2.

1901

16. Knochengewebe / Wl. Szymonowicz // Handbuch der Histologie des Menschen / Hoyer H. – Warschau, 1901. – S. 102–111.*
Переклад з нім.: Розділ «Кісткова тканина» у підручнику «Гістологія людини», за ред. Г. Гоера.
17. Ogólna powłoka ciała / Szymonowicz W. // Podręcznik histologii ciała ludzkiego / red. H. Hoyer. – Warszawa : E. Wende, 1901.*
Переклад з пол. : Розділ «Загальний покрив організму» у підручнику «Гістологія людини», за ред. Г. Гоера.
18. Lehrbuch der Histologie und der mikroskopischen Anatomie mit besonderer Berücksichtigung des menschlichen Körpers einschliesslich der mikroskopischen Technik / Ladislaus Szymonowicz. – Würzburg : Kabitzsch, 1901. – 455 s.
Переклад з нім.: Підручник гістології та мікроскопічної анатомії тіла людини включно з мікроскопічною технікою.
Рецензія : Schiefferdecker // Zeitschrift für Wissenschaftliche Mikroskopie und für Mikroskopische Technik. – 1901. – Bd. 18. – S. 26.
19. Manuale da istologia e anatomia microscopica con particolare enfasi sul corpo umano, compresa la tecnica microscopica / Ladislaus Szymonowicz, 1901.*
Переклад з італ.: Підручник гістології та мікроскопічної анатомії тіла людини включно з мікроскопічною технікою.
Видавець та місце видання невідомі, цит. за : Śródka A. Uczni Polscy XIX-XX stulecia. T. 4 : S-Ż / Andrzej Śródka. – Warszawa : ARIES, 1998. – S. 309.
Оригінал цієї книги відшукати нам дотепер не вдалося – прим. ред.

1902

20. A text-book of histology and microscopic anatomy of the human body, including microscopic technique / Ladislaus Szymonowicz ; transl. & edit. J. B. MacCallum. – Philadelphia ; New-York : Lea Brothers, 1902. – 435 p.
Переклад з англ.: Підручник гістології та мікроскопічної анатомії тіла людини включно з мікроскопічною технікою.

1907

21. O zakończeniach nerwowych we włosach człowieka / W. Szymonowicz // Lwowski tygodnik lekarski. – 1907. – 18 lipca (№ 29). – S. 1–3.
Переклад з пол.: Про нервові закінчення у волоссі людини.
Рецензія : Sprawozdanie z posiedzeń naukowych w sekcjach X Zjazdu Lekarzy i Przyrodników Polskich we Lwowie wydane przez komitet gospodarczy / pod red. Włodzimierza Sie-

radzkiego. – Lwów : nakładem wydziału gospodarczego X Zjazdu Lekarzy i Przyrodników Polskich. Skład Główny w księgarni H. Altenberga we Lwowie, 1907/8. – S. 57.

1909

22. Lehrbuch der Histologie und der mikroskopischen Anatomie mit besonderer Berücksichtigung des menschlichen Körpers einschließlich der mikroskopischen Technik / Szymonowicz Ladislaus, Krause Rudolf. – Würzburg : Kabitsch, 1909. – 536 s. : 317 fig.
Переклад з нім.: Підручник гістології та мікроскопічної анатомії тіла людини включно з мікроскопічною технікою.
Рецензія : Levy O. // *Zeitschrift für Wissenschaftliche Mikroskopie und für Mikroskopische Technik*. – 1908. – Bd. 25. – S. 320–321.
23. Über die Nervenendigungen in den Haaren des Menschen / Ladislaus Szymonowicz // *Archiv für mikroskopische Anatomie und Entwicklungsgeschichte*. – 1909. – Bd. 74. – S. 622–635.
Переклад з нім.: Про нервові закінчення у волоссі людини.

1910

24. Badania porównawcze nad unerwieniem włosów zatokowych / W. Szymonowicz, J. Zaczek // *Lwowski tygodnik lekarski* / red. W. Nowicki. – we Lwowie, 1910. – 11 s. – Odbitka.*
Переклад з пол.: Порівняльні дослідження іннервації вібрис.
25. Badania porównawcze nad unerwieniem włosów zatokowych / W. Szymonowicz, J. Zaczek // *Pamiętnik Jubileuszowy wydany w dwudziestopięcioletnią rocznicę działalności nauzczyelskiej profesora Napoleona Cybulskiego*. – Lwów, 1910. – S. 237–250.
Переклад з пол.: Порівняльні дослідження іннервації вібрис.
26. Goldmethoden / L. Szymonowicz // *Sonderdruck aus Enzyklopädie der mikroskopischen Technik* / Rudolf Krause. – Berlin-Wien : Urban & Schwarzenberg, 1910. – S. 888–908.
Переклад з нім.: Розділ «Методи імпрегнації золотом» у книзі «Енциклопедія мікроскопічної техніки», за ред. Р. Краузе.

1915

27. Lehrbuch der Histologie und der mikroskopischen Anatomie mit besonderer Berücksichtigung des menschlichen Körpers einschliesslich der mikroskopischen Technik / Ladislaus Szymonowicz. – Würzburg : Kabitzsch, 1915. – 550 s.
Переклад з нім.: Підручник гістології та мікроскопічної анатомії тіла людини включно з мікроскопічною технікою.

1921

28. Podręcznik Histologii i Anatomji Mikroskopowej z uwzględnieniem szczególnem ciała ludzkiego łącznie z techniką mikroskopową / W. Szymonowicz, 1921.*
Переклад з пол.: Підручник гістології та мікроскопічної анатомії тіла людини включно з мікроскопічною технікою.
Видавець та місце видання невідомі, цит. за : Śródka A. *Uczeni Polscy XIX-XX stulecia. T. 4 : S–Ż* / Andrzej Śródka. – Warszawa : ARIES, 1998. – S. 309.
Цієї книги дотепер нам відшукати не вдалося – прим. ред.

29. Lehrbuch der Histologie und der mikroskopischen Anatomie mit besonderer Berücksichtigung des menschlichen Körpers einschliesslich der mikroskopischen Technik / Szymonowicz L. – Leipzig : Kabitzsch, 1921. – 570 s.

Переклад з нім.: Підручник гістології та мікроскопічної анатомії тіла людини включно з мікроскопічною технікою.

Рецензія : Schmidt W. J. // *Zeitschrift für Wissenschaftliche Mikroskopie und für Mikroskopische Technik.* – 1922. – Bd. 39. – S. 34–35.

1924

30. Podręcznik Histologii i Anatomji Mikroskopowej z uwzględnieniem szczególnem ciała ludzkiego łącznie z techniką mikroskopową / W. Szymonowicz, R. Krause. – 2 wyd. – Lwów : nakladem Gubrynowicza i syna we Lwowie ; Poznań : nakladem Wydawnictwa Polskiego w Poznaniu, 1924. – 575 s.

Переклад з пол.: Підручник гістології та мікроскопічної анатомії тіла людини включно з мікроскопічною технікою.

31. Lehrbuch der Histologie und der mikroskopischen Anatomie mit besonderer Berücksichtigung des menschlichen Körpers einschliesslich der mikroskopischen Technik / Ladislaus Szymonowicz, Rudolf Krause. – Leipzig : Kabitzsch, 1924. – 579 s.

Переклад з нім.: Підручник гістології та мікроскопічної анатомії тіла людини включно з мікроскопічною технікою.

Рецензія : Schmidt W. J. // *Zeitschrift für Wissenschaftliche Mikroskopie und für Mikroskopische Technik.* – 1924. – Bd. 41. – S. 388–389.

Рецензія : Wolff // *Anatomischer Bericht Referierendes Organ für das Gesamtgebiet der Anatomie.* – 1925. – Bd. 3. – S. 231–232.

32. Manuale da istologia e anatomia microscopica con particolare enfasi sul corpo umano, compresa la tecnica microscopica / Ladislaus Szymonowicz, 1924.*

Переклад з італ.: Підручник гістології та мікроскопічної анатомії тіла людини включно з мікроскопічною технікою.

Видавець та місце видання невідомі, цит. за : Śródka A. *Uczeni Polscy XIX-XX stulecia.* T. 4 : S-Ż / Andrzej Śródka. – Warszawa : ARIES, 1998. – S. 309.

Цієї книги нам дотепер відшукати не вдалося – прим.ред.

1926

33. Die Entwicklung der Nervenendigungen in der menschlichen Haut / W. Szymonowicz // Księga Pamiątkowa XII Zjazdu Lekarzy i Przyrodników Polskich w roku 1925. – Warszawa, 1926. – T. 1. – S. 219–220.

Переклад з нім.: Про розвиток нервових закінчень в шкірі людини.

Рецензія : *Anatomischer Bericht Referierendes Organ für das Gesamtgebiet der Anatomie.* – 1929. – Bd. 15. – S. 333–334.

34. Sur le développement des terminaisons nerveuses dans la peau de l'homme. Communication au 2. / Ladislaus Szymonowicz // *Bulletin d'Histologie Appliquée a la Physiologie et a la Pathologie et de Technique Microscopique.* – 1926. – T. 3, № 7. – S. 212–217. – Congrès médical franco-polonais, Paris, 21 April 1925.*

Переклад з фр.: Про розвиток нервових закінчень в шкірі людини. Повідомлення друге.

35. Sur une nouvelle variété des corpuscules de Merkel chez les oiseaux / Ladislas Szymonowicz // Bulletin d'Histologie Appliquée a la Physiologie et a la Pathologie et de Technique Microscopique. – 1926. – № 3. – S. 225–229.

Переклад з фр.: Про новий різновид тілець Меркеля у птахів.

Рецензія : Mair // *Anatomischer Bericht Referierendes Organ für das Gesamtgebiet der Anatomie.* – 1927. – Bd. 9. – S. 408–409.

1929

36. Kilka uwag o potrzebach histologii i embriologii w Polsce / podał Władysław Szymonowicz // Nauka Polska. – Warszawa : Kasa im. Mianowskiego, 1929. – T. 10. – S. 221–223.*

Переклад з пол.: Кілька коментарів про потреби гістології та ембріології в Польщі.

1930

37. Lehrbuch der Histologie und der Mikroskopischen Anatomie / Szymonowicz Ladislaus, Krause Rudolf. – Leipzig : Kabitsch, 1930. – 590 s.

Переклад з нім.: Підручник гістології та мікроскопічної анатомії.

Рецензія : *Anatomischer Bericht Referierendes Organ für das Gesamtgebiet der Anatomie.* – 1930. – Bd. 18. – S. 187.

38. Sur les terminaisons nerveuses de la langue du perroquet / Władysław Szymonowicz // C. R. Soc. Biol. – 1930. – Vol. 103.*

Переклад з фр.: Про нервові закінчення в язиці папуги.

39. Unerwienie włosów dotykowych u fokii = Die Innervation der Sinushaare des Seehundes (*Phoca vitulina*) / Wł. Szymonowicz // Bulletin de l'Académie Polonaise des Sciences et des Lettres. Classe des Sciences Mathématiques et Naturelles. Série B: Sciences Naturelles (II). – Cracovie : Imprimerie de l'Université, 1930. – S. 371–390.

Переклад з нім.: Про іннервацію вібрис у тюленя.

Рецензія : *Anatomischer Bericht Referierendes Organ für das Gesamtgebiet der Anatomie.* – 1931. – Bd. 22. – S. 466–467.

1933

40. Über die Entwicklung der Nervenendigungen in der Haut des Menschen / W. Szymonowicz // Zeitschrift für Zellforschung und mikroskopische Anatomie. – 1933. – Bd. 19, № 2. – S. 356–382.

Переклад з нім.: Про розвиток нервових закінчень в шкірі людини.

Рецензія : Hoepke // *Anatomischer Bericht Referierendes Organ für das Gesamtgebiet der Anatomie.* – 1935. – Bd. 31. – S. 18.

41. Libro de texto de histología y anatomía microscópica con especial énfasis en el cuerpo humano, incluyendo la técnica microscópica / Ladislaus Szymonowicz, 1933.*

Переклад з ісп.: Підручник гістології та мікроскопічної анатомії тіла людини включно з мікроскопічною технікою.

Видавець та місце видання невідомі, цит. за : Śródka A. *Uczeni Polscy XIX-XX stulecia. T. 4 : S-Ż* / Andrzej Śródka. – Warszawa : ARIES, 1998. – S. 309.

Цієї книги дотепер нам відшукати не вдалося – прим.ред.

1934

42. Cellules de Langerhans dans les poils tactiles / Szymonowicz W. // Cr. Acta Polon. – 1934. – № 5. – S. 5.*

Переклад з фр.: Клітини Лангерганса в дотикових тільцях.

Рецензія : *Kahmann // Anatomischer Bericht Referierendes Organ für das Gesamtgebiet der Anatomie. – 1936. – Bd. 33. – S. 201.*

43. O połączeniach nerwowych w formie pętli pomiędzy meniskami dotykowymi ciała Merkla = Sur les jonctions nerveuses en forme de boucles entre les menisques tactiles des corpuscules de Merkel / Władysław Szymonowicz // *Folia Morphologica. – 1934. – Vol. 5. – S. 31–42.*

Переклад з фр.: Про нервові сполучення у формі петлі між дотиковими менісками тілець Меркеля.

Рецензія : *Lewin // Anatomischer Bericht Referierendes Organ für das Gesamtgebiet der Anatomie. – 1935. – Bd. 31. – S. 196.*

44. Über die Langerhans'schen Zellen in den Sinushaaren / Szymonowicz W. // *Bull. Intern. Ac. Polon. – 1934. – № 5–7. – S. 179–185.**

Переклад з нім.: Про клітини Лангерганса у вібрисах.

45. Über die Langerhans'schen Zellen in den Sinushaaren = O komórkach Langerhansa we włosach zatokowych / von W. Szymonowicz. // *Bulletin de l'Académie Polonaise des Sciences et des Lettres. Classe des Sciences Mathématiques et Naturelles. Série B: Sciences Naturelles. – Cracovie : Imprimerie de L'Université, 1934. – S. 180–185.**

Переклад з нім.: Про клітини Лангерганса у вібрисах.

Рецензія : *Kahmann // Anatomischer Bericht Referierendes Organ für das Gesamtgebiet der Anatomie. – 1936. – Bd. 33. – S. 204.*

46. Über die Tastzellen und Tastkörperchen bei den Hühnervögeln / von W. Szymonowicz // *Zeitschrift für mikroskopisch-anatomische Forschung. – 1934. – Bd. 36. – S. 616–621.*

Переклад з нім.: Про сенсорні клітини і сенсорні тільця у представників курячих.

1935

47. O leczeniu radem w Jachymowie. List pierwszy. Historia Jachymowa i właściwości radu / Władysław Szymonowicz // *Polska Gazeta Lekarska. – 1935. – 27 października (№ 43). – S. 781–783.*

Переклад з пол.: Про лікування радієм у Яхимові. Лист перший. Історія Яхимова і властивості радію.

48. O leczeniu radem w Jachymowie. List drugi. O leczeniu radem w Jachymowie / Władysław Szymonowicz // *Polska Gazeta Lekarska. – 1935. – 3 listopada (№ 44). – S. 798–800.*

Переклад з пол.: Про лікування радієм у Яхимові. Лист другий. Про лікування радієм у Яхимові.

49. O leczeniu radem w Jachymowie. List trzeci. Wskazania do leczenia radem w Jachymowie / Władysław Szymonowicz // *Polska Gazeta Lekarska. – 1935. – 10 listopada (№ 45). – S. 820–822.*

Переклад з пол.: Про лікування радієм у Яхимові. Лист третій. Покази до лікування радієм у Яхимові.

50. Über die Tastkörperchen der Vögel / W. Szymonowicz // *Zeitschrift für Zellforschung und Mikroskopische Anatomie. – 1935. – Bd. 22. – S. 195–206.**

Переклад з нім.: Про чутливі тільця у птахів.

Рецензія : *Kahmann // Anatomischer Bericht Referierendes Organ für das Gesamtgebiet der Anatomie. – 1937. – Bd. 34. – S. 333.*

1936

51. Vergleichende Untersuchungen über die Innervation der Sinushaare bei den Säugern. I. / W. Szymonowicz // Zeitschrift für Anatomie und Entwicklungsgeschichte. – 1936. – Bd. 105, № 4. – S. 459–490.

Переклад з нім.: Порівняльні дослідження іннервації вібрис у ссавців. Ч. I.

52. Vergleichende Untersuchungen über die Innervation der Sinushaare bei den Säugern. II. / W. Szymonowicz // Zeitschrift für anatomie und Entwicklungsgeschichte. – 1936. – Bd. 106, № 1. – S. 85–97.

Переклад з нім.: Порівняльні дослідження іннервації вібрис у ссавців. Ч. II.

53. Über die Nervenendigungen in der Zunge der Papageien / W. Szymonowicz // Zeitschrift für Zellforschung und Mikroskopische Anatomie. – 1936. – Bd. 25, № 1. – S. 160–164.

Переклад з нім.: Про нервові закінчення в язиці у папуг.

1938

54. Vergleichende Untersuchungen über die Innervation der Sinushaare bei den Säugern. III. / W. Szymonowicz // Zeitschrift für anatomie und Entwicklungsgeschichte. – 1938. – Bd. 108, № 3. – S. 376–389.

Переклад з нім.: Порівняльні дослідження іннервації вібрис у ссавців. Ч. III.

АРХІВНІ МАТЕРІАЛИ ТА ЛІТЕРАТУРА ПРО ВЛАДИСЛАВА ШИМОНОВИЧА

55. Личное дело профессора Шимоновича Владислава // Державний Архів Львівської Облaсті (ДАЛО). – Ф. 26, оп. 5, спр. 2120. – 79 арк.

1895

56. Pamiętnik VII Zjazdu Lekarzy i Przyrodników Polskich. Część Lekarska / pod red. Władysława Bylickiego. – Lwów : nakładem VII Zjazdu Lekarzy i Przyrodników Polskich we Lwowie, 1895. – Cześć druga : Posiedzenia sekcyjne. – S. 97.

1899

57. Kronika Uniwersytetu Lwowskiego. T. 1 : (1894/95–1897/98). – Lwów : nakładem Senatu akademickiego c. k. Uniwersytetu Lwowskiego, 1899. – S. 137, 174–176.*
58. Nowicki W. Z dziejów Lwowskiego Tygodnika lekarskiego i jego następcy, organów Towarzystwa lekarskiego lwowskiego. Z powodu 50-lecia tegoż Towarzystwa / W. Nowicki // Herman M. W. Z Kroniki Towarzystwa Lekarskiego Lwowskiego. Z powodu 40-letniej rocznicy / M. W. Herman. – Lwów : z drukarni i lit. Pillera, Neumanna i Sp. we Lwowie, 1907. – S. 65.

1900

59. Członkowie czynni: Sekcja lwowska // Sprawozdanie rady zawiadowczej Towarzystwa Lekarzy Galicyjskich za rok 1899. – Lwów : nakładem Towarzystwa Lekarskiego : z drukarni Władysława Łozińskiego, 1900. – S. 39.

1901

60. Stan członków Towarzystwa w dniu 31 grudnia 1900. Członkowie czynni: Towarzystwo lekarskie lwowskie // Sprawozdanie rady zawiadowczej zamknięcie rachunków Towarzystwa Lekarzy Galicyjskich za rok 1900. – Lwów : nakładem Towarzystwa Lekarskiego we Lwowie : z drukarni Władysława Łozińskiego, 1901. – S. 42.

1903

61. Spis członków Towarzystwa w końcu roku 1903. Członkowie czynni: Towarzystwo lekarskie lwowskie // Sprawozdanie rady zawiadowczej zamknięcie rachunków Towarzystwa Lekarzy Galicyjskich za lata 1901 i 1902. – we Lwowie : nakładem Towarzystwa Lekarskiego, 1903. – S. 57.
62. Spis członków Towarzystwa w roku 1901/2. Członkowie czynni: Towarzystwo lekarskie lwowskie // Sprawozdanie rady zawiadowczej zamknięcie rachunków Towarzystwa Lekarzy Galicyjskich za lata 1901 i 1902. – Lwów : nakładem Towarzystwa Lekarskiego we Lwowie, 1903. – S. 57.

1904

63. Spis członków Towarzystwa w końcu roku 1903. Członkowie czynni: Towarzystwo lekarskie lwowskie // Sprawozdanie rady zawiadowczej zamknięcie rachunków Towarzystwa Lekarzy Galicyjskich za rok 1903. – Lwów : nakładem Towarzystwa Lekarskiego we Lwowie : z drukarni Wł. Łozińskiego, 1904. – S. 50.

1905

64. Spis członków Towarzystwa w końcu roku 1904. Członkowie czynni: Towarzystwo lekarskie lwowskie // Sprawozdanie rady zawiadowczej zamknięcie rachunków Towarzystwa Lekarzy Galicyjskich za rok 1904. – Lwów : nakładem Towarzystwa Lekarskiego we Lwowie, 1905. – S. 51.

1912

65. Szymonowicz Władysław // S. Orgelbranda Encyklopedia Powszechna. T. 18, suppl. II, cz. 2 : Kaan-Albert. – Żytomierz ; Warszawa : wydawnictwo S. Orgelbranda Synów, 1912.*

1920

66. Beck A. Z pierwszych czasów istnienia Wydziału lekarskiego / Adolf Beck // Księga pamiątkowa wydana w dwudziestopiątą rocznicę istnienia wydziału lekarskiego wszechnicy Jana Kazimierza przez członków Wydziału Lekarskiego. 1894–1919. – Lwów, 1920. – S. 51.

1928

67. Nowicki W. Z dziejów Lwowskiego Tygodnika lekarskiego i jego następcy, organów Towarzystwa lekarskiego lwowskiego. Z powodu 50-lecia tegoż Towarzystwa / W. Nowicki // Pięćdziesięcioletni Jubileusz Towarzystwa Lekarskiego Lwowskiego (1877–1927). – Lwów : nakładem Towarzystwa Lekarskiego Lwowskiego : z Drukarni i Litografii Piller-Neumanna we Lwowie, 1928. – S. 65.
68. Prace naukowe na Wydziale lekarskim // Sprawozdanie dziekana wydziału Lekarskiego uniwersytetu Jana Kazimierza prof. dr. Antoniego Cieszyńskiego za rok akademicki 1926/27 oraz sprawozdanie kierowników i klinik wydziału lekarskiego. – Lwów, 1928. – S. 29.
69. Szymonowicz Władysław // Ilustrowana Encyklopedia Trzaski, Everta i Michalskiego. T. 5 : Si-Z / oprac. pod red. Stanisława Lama. – Warszawa : nakładem Księgarni Trzaski, Everta i Michalskiego, [1928 ?]. – S. 366.
70. Sprawozdania kierowników zakładów naukowych lekarskich. 2. Instytut histologii i embriologii // Sprawozdanie dziekana wydziału Lekarskiego uniwersytetu Jana Kazimierza prof. dr. Antoniego Cieszyńskiego za rok akademicki 1926/27 oraz sprawozdanie kierowników i klinik wydziału lekarskiego. – Lwów, 1928. – S. 40.

1929

71. Szymonowicz Władysław // Wielka ilustrowana Encyklopedia Powszechna. T. 17 : Szkoła literatura-Victor. – Kraków : wydawnictwo Gutenberga, [1929 ?]. – S. 33.

1931

72. Szymonowicz W. // Medycyna. – 1931. – № 14. – S. 437. – [foto].

1932

73. Szymonowicz Ladislaus // Peretjatkowicz A. Współczesna kultura polska / Peretjatkowicz Antoni, Sobieski Michael. – Poznań, 1932. – S. 398.

1933

74. Szymonowicz Ladislaus // Fisher I. Biographischer Lexikon der hervorragenden Ärzte der letzten fünfzig Jahre / Isidor Fischer. – Berlin ; Wien : Urban & Schwarzenberg, 1933. – Bd. 2.*

1936

75. Jałowy B. Dr. Władysław Szymonowicz : Profesor Histologii i Embrjologii Uniwersytetu Jana Kazimierza 1896–1936 (Z okazji czterdziestoletniej działalności naukowej) / Bolesław Jałowy // Polska Gazeta Lekarska. – 1936. – 19 lipca (№ 28–29). – S. 525–527.
76. Jałowy B. Życiorys Prof. Dr. Władysława Szymonowicza 1896–1936. Z okazji czterdziestoletniej działalności naukowej / Bolesław Jałowy. – Lwów : z Drukarni i Litografji Pillar-Neumanna we Lwowie, 1936. – 11 s. – [Odbitka z Polskiej Gazety Lekarskiej].
77. Szymonowicz Ladislaus // Wininger S. Große jüdische National-Biographie : mit mehr als 8000 Lebensbeschreibungen namhafter jüdischer Männer und Frauen aller Zeiten und Länder / von S. Wininger. – Cernăuți : Arta, 1936. – Bd. 7.*

1937

78. Szymonowicz Władysław // Wielka ilustrowana Encyklopedia Powszechna. T. 22, uzupełniający : N-Ż. – Kraków : wydawnictwo Gutenberga, [1937 ?].*

1938

79. Szymonowicz Władysław // Encyklopedia Powszechna Ultima Thule / pod red. Stanisława Fr. Michalskiego. – Warszawa : wydawnictwo Ultima Thule, 1938. – T. 10.*

1939

80. Jałowy B. Śp. Prof. Dr Władysław Szymonowicz (1896–1936) / Bolesław Jałowy // Polska Gazeta Lekarska. – 1939. – 2 kwietnia (№ 14). – S. 297–298.
81. Sprawozdania Towarzystwa naukowego we Lwowie / pod red. Przemysława Dąbkowskiego. – Lwów : Towarzystwo naukowe ; Księgarnia Aleksandra Krawczyńskiego, 1939. – R. 19, z. 1. – S. 97–98.

1959

82. Шапиро И. Я. Очерки по истории Львовского медицинского института / И. Я. Шапиро ; под ред. Л. Н. Кузьменко ; Львовский государственный медицинский институт. – Львов, 1959. – С. 130–134.

1965

83. Zwoździak W. Historia Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Lwowskiego [Zakład Histologiczno-Embriologiczny] / Włodzimierz Zwoździak // Archiwum Historii Medycyny. – 1965. – T. 28, № 1–2. – S. 62–65.

1966

84. Kuś M. Nauki medyczne w Polsce w okresie 1864–1914 / Marian Kuś // Studia i materiały z dziejów nauki polskiej. Seria B : Historia nauk biologicznych i medycznych. Zest. 10. – Warszawa : Państwowe wydawnictwo naukowe, 1966. – S. 127.

1968

85. Szymonowicz Władysław // Wielka Encyklopedia Powszechna PWN. T. 11 : Ster-Urz. – Warszawa : Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1968. – S. 292.

1976

86. Szymonowicz Władysław // Encyclopedia powszechna PWN. T. 4 : RSTUWYZ. – Warszawa : Państwowe Wydawnictwo, 1976. – S. 373.

1987

87. Szymonowicz Władysław // Słownik biologów polskich / pod red. S. Feliksiak ; Polska Akademia Nauk. Instytut Historii Nauki, Oświaty i Techniki. – Warszawa : Państwowe Wydaw. Naukowe, 1987. – S. 535.*
88. Szymonowicz Władysław // Nieciowa E. Członkowie Akademii Umiejętności 1872–1952 / Nieciowa Elżbieta Helena. – Wrocław ; Warszawa ; Kraków ; Gdańsk, 1973.*

1992

89. Wojtkiewicz-Rok W. Dzieje wydziału lekarskiego Uniwersytetu Lwowskiego w latach 1894–1918 / Wojtkiewicz-Rok W. – Wrocław : Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, 1992. – S. 37, 92, 93, 128.

1994

90. Луцик О. До історії кафедри гістології та ембріології / Олександр Луцик // Львівський державний медичний інститут / уклад. І. Даценко, Л. Петрух, І. Головка [та ін.] ; за ред. М. Павловського, І. Даценко, Л. Петрух. – Львів : Словник, 1994. – С. 70–73.
91. Шимонович Владислав // Львівський державний медичний інститут / уклад. І. Даценко, Л. Петрух, І. Головка [та ін.] ; за ред. М. Павловського, І. Даценко, Л. Петрух. – Львів : Словник, 1994. – С. 5, 20, 21, 70, 71.

1995

92. Луцик О. Д. Владислав Шимонович (1869–1939) – визначний львівський гістолог. До 100-річчя кафедри гістології та ембріології Львівського медичного університету / О. Д. Луцик // Acta Medica Leopoliensia=Львівський медичний часопис. – 1995. – № 2–3. – С. 98–101.
93. Szymonowicz Władysław // Czajka M. Leksykon Historii Polski / Michał Czajka, Marcin Kamler, Witold Sienkiewicz. – Warszawa : Wydawnictwo Wiedza Powszechna, 1995.*
94. Wojtkiewicz-Rok W. Pasjonaci wiedzy / Wojtkiewicz-Rok W. // Bull. DSIL. – 1995. – № 3. – S. 11.

1996

95. Wołczański J. Władysław Szymonowicz (1869–1939). Scientific biography / J. Wołczański // Folia Medica Cracoviensia. – 1996. – № 3–4. – S. 41–49.

1998

96. Szymonowicz Władysław // Śródka A. Uczeńi Polscy XIX-XX stulecia. T. 4 : S–Ż / Andrzej Śródka. – Warszawa : ARIES, 1998. – S. 308–309.

2000

97. Історія університету // Львівський державний медичний університет імені Данила Галицького : рік 2000 / гол. ред. Б. С. Зіменковський. – Львів : Наутілус, 2000. – С. 4.

2004

98. Віхи історії університету // Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького : довідник–2004 / гол. ред. Б. С. Зіменковський. – Львів : Наутілус, 2004. – С. 4.

2006

99. Луцик О. Шимонович Владислав / О. Луцик // Зіменковський Б. С. Професори Львівського Національного медичного університету імені Данила Галицького : 1784–2006 / Зіменковський Б. С., Гжегоцький М. Р., Луцик О. Д. – Львів : Наутілус, 2006. – С. 307.

2009

100. Луцик О. Шимонович Владислав / О. Луцик // Зіменковський Б. С. Професори Львівського Національного медичного університету імені Данила Галицького : 1784 – 2009 / Зіменковський Б. С., Гжегоцький М. Р., Луцик О. Д. – Львів : Наутілус, 2009. – С. 355–356.
101. Медичний факультет // Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького : довідник–2009 / гол. ред. Б. С. Зіменковський. – Львів : Наутілус, 2009. – С. 118–119.
102. Пам'ятні знаки на пошану визначних працівників Університету. Меморіальні аудиторії // Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького : довідник–2009 / гол. ред. Б. С. Зіменковський. – Львів : Наутілус, 2009. – С. 398.
103. History of Neurology. Series 3 : Handbook of Clinical Neurology / edit. M. J. Aminoff, F. Boller, D. F. Swaab. – [s. n] : Elsevier, 2009. – P. 870.

2010

104. Зіменковський Б. С. Австрійський період в історії Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького / Б. С. Зіменковський, О. Д. Луцик, С. В. Різничок // Галіція. – 2008-2010. – № 1. – С. 79–108.

2012

105. Wojtkiewicz-Rok W. Lata chwały i dni grozy. Studia nad dziejami Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie / Wanda Wojtkiewicz-Rok. – Toruń : Adam Marszałek, 2012. – S. 56, 76–81, 120.

2013

106. Ганіткевич Я. Український медичний календар на 2014 рік / Ярослав Ганіткевич. – К., 2013. – С. 16–17.
107. Праці Наукового товариства ім. Шевченка. Т. 36. Лікарський збірник. Медицина і біологія. Нова серія. Т. 22 / Наукове товариство ім. Шевченка у Львові, Лікарська комісія ; Українське лікарське товариство у Львові. – Львів, 2013. – С. 15.
108. Hoffman B. B. Adrenaline / Brain B. Hoffman. – Cambridge ; London : Harvard University Press, 2013. – P. 1867, 1885.
109. Nadraga M. Szymonowicz Władysław d. J. / Nadraga M., Lutsyk A. // Österreichisches biographisches lexikon 1815–1950. – Wien : Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, 2013. – Bd. 14. – S. 180.

2014

110. Ганіткевич Я. Визначні події в історії медичної науки Львова (Ювілейні дати 2014 року) / Ярослав Ганіткевич // Праці наукового товариства ім. Шевченка. Т. 38. Лікарський збірник. Медицина і біологія. Нова серія. Т. 25. – Львів, 2014. – С. 19–25. – Зі змісту: [Владислав Шимонович]. – С. 20.
111. Луцик О. Шимонович (Szymonowicz) Владислав / О. Луцик // Encyclopedia. Львівський національний університет імені Івана Франка : в 2 т. Т. II : Л–Я. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2014. – С. 678.
112. History of Allergy / edit. K.-C. Bergmann, J. Ring. – [Basel] : Karger, 2014. – P. 290

ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ

113. Історія кафедри гістології, цитології та ембріології ЛНМУ [Електронний ресурс] // Львівське обласне відділення Всеукраїнської громадської організації «Наукове товариство АГЕТ». – Режим доступу до статті : <http://www.morphology.dp.ua/lvi/histology/history.php>. – Дата перегляду : 26.02.2015. – Мова українська.
114. Список професорів Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького: 1784-1945 [Шимонович Владислав (Szymonowicz Wladyslaw) 1869-1939] [Електронний ресурс] // Вікіпедія. Вільна енциклопедія. – Режим доступу до статті : http://uk.wikipedia.org/wiki/Список_професорів_Львівського_національного_медичного_університету_імені_Данила_Галицького:_1784—1945. – Дата перегляду : 26.02.2015. – Мова українська.
115. Шимонович Владислав (Szymonowicz Wladyslaw) [Електронний ресурс] // Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького. – Режим доступу до статті : http://www.meduniv.lviv.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=986&Itemid=330&lang=en. – Дата перегляду : 26.02.2015. – Мова українська.
116. Szymonowicz Władysław [Електронний варіант] // Encyklopedia PWN. – Режим доступу до статті : <http://encyklopedia.pwn.pl/haslo/Szymonowicz-Wladyslaw;3983824.html>. – Дата перегляду : 25.02.2015. – Мова польська.
117. Szymonowicz Władysław [Електронний ресурс] // Onet. Wiem. – Режим доступу до статті : http://portalwiedzy.onet.pl/41721,,,,szymonowicz_wladyslaw_haslo.html. – Дата перегляду : 26.02.2015. – Мова польська.
118. Szymonowicz w Genealogii Potomków Sejmu Wielkiego [Електронний ресурс] // Minakowski M. J. Genealogia Potomków Sejmu Wielkiego / Minakowski M. J. – Режим доступу : <http://www.sejm-wielki.pl/n/Szymonowicz>. – Дата перегляду : 10.05.2016. – Мова польська.
119. Władysław Szymonowicz [Електронний ресурс] // Eduteka.pl. – Режим доступу : <http://www.eduteka.pl/temat/Wladyslaw-Szymonowicz>. – Дата перегляду : 26.02.2015. – Мова польська.
120. Władysław Szymonowicz [Електронний ресурс] // Reprezentanci nauk medycznych, zmarli członkowie AU w Krakowie, PAU, TNW i PAN. Nauki Medyczne Podstawowe : Histologia / Katedra Historii Medycyny CM UJ. – Режим доступу до статті : <http://www.khm.cm-uj.krakow.pl/wydzialy.html>. – Дата перегляду : 24.02.2015. – Мова польська.
121. Władysław Szymonowicz [Електронний ресурс] // Wiki. Ormianie – wolna encyklopedia Ormian w Polsce. – Режим доступу до статті : http://www.wiki.ormianie.pl/index.php/W%C5%82adys%C5%82aw_Szymonowicz. – Дата перегляду : 25.02.2015. – Мова польська.
122. Władysław Szymonowicz [Електронний ресурс] // Wikipedia. Wolna encyklopedia. – Режим доступу до статті : http://pl.wikipedia.org/wiki/W%C5%82adys%C5%82aw_Szymonowicz. – Дата перегляду : 24.02.2015. – Мова польська.

123. Wołczański J. Władysław Szymonowicz (1869–1939). Scientific biography [Електронний ресурс] / J. Wołczański // PubMed. – Режим доступу : <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/9312534>. – Дата перегляду : 26.02.2015. – Мова англійська.
124. Wołczański J. Władysław Szymonowicz (1869–1939). Scientific biography [Електронний ресурс] / J. Wołczański // ResearchGate. – Режим доступу : http://www.researchgate.net/publication/13908896_Professor_Wladyslaw_Szymonowicz_%281869-1939%29_Scientific_biography. – Дата перегляду : 26.02.2015. – Мова англійська.

ДОДАТКИ

ФОТОГАЛЕРЕЯ

Фотопортрет і власноручний підпис Владислава Шимоновича на початку його академічної кар'єри. Світлина близько 1897 р.

Гроно професорів медичного факультету Львівського університету:
Владислав Шимонович стоїть четвертим справа.
Світлина близько 1907 р. (з приватної колекції Юрія Завербного)

Гроно професорів медичного факультету Львівського університету:
Владислав Шимонович сидить першим зліва. Світлина близько 1920 р.

Професор Владислав Шимонович та його дружина – Зофія-Целестина з дому Якубек.
Світлини 1930–1938 рр.

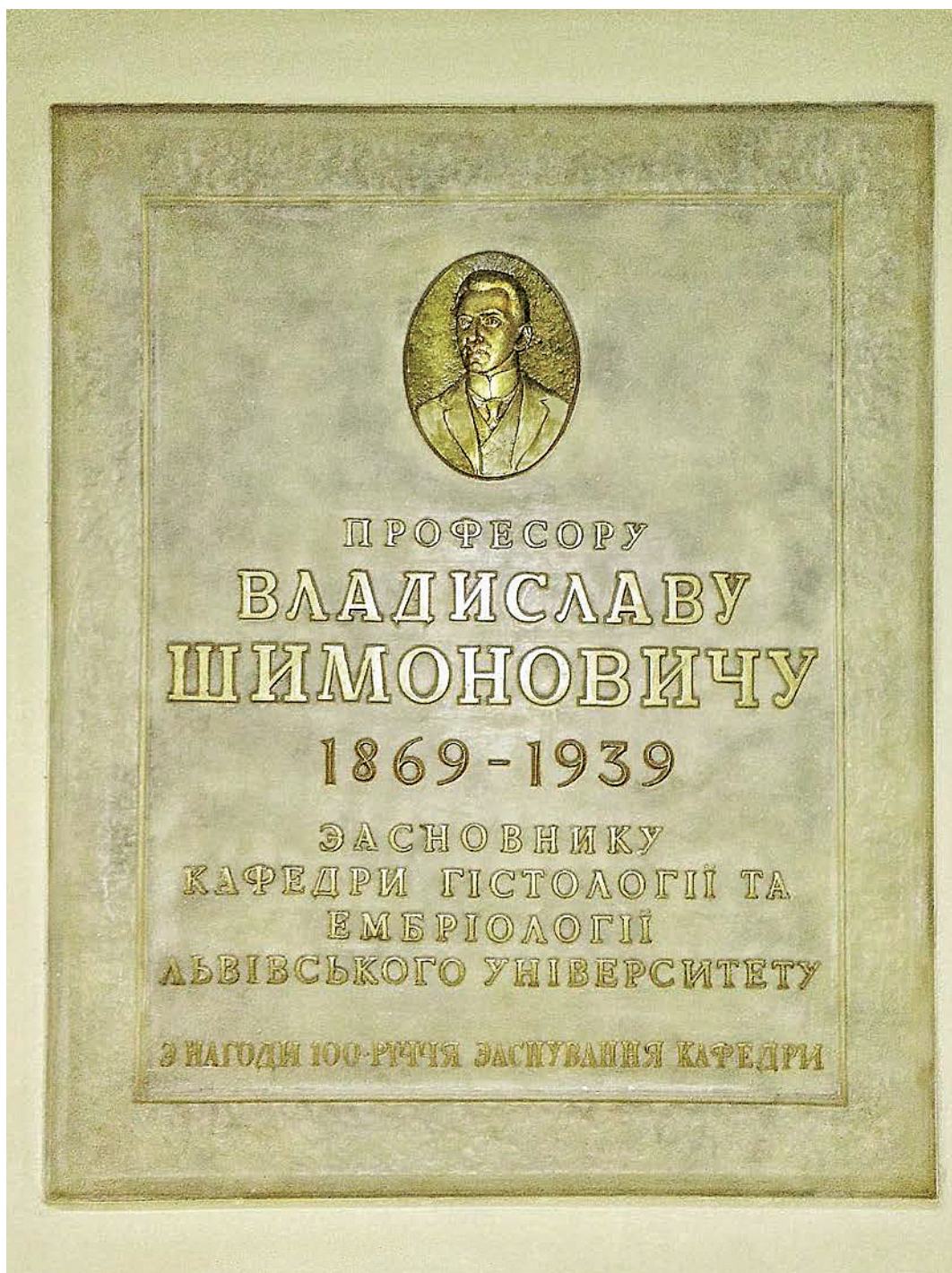
А

Б

Фрагмент книгозбірні (А) та колекція артефактів (Б) у Меморіальній бібліотеці-музеї Владислава Шимоновича на кафедрі гістології та ембріології ЛНМУ

Меморіальна дошка на пошану Владислава Шимоновича
на кафедрі гістології та ембріології ЛНМУ

Lehrbuch
der
HISTOLOGIE

und der
mikroskopischen Anatomie

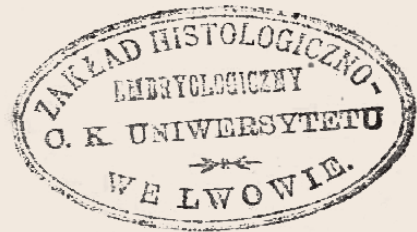
mit besonderer Berücksichtigung
des menschlichen Körpers
einschliesslich der mikroskopischen Technik

von
Dr. Ladislaus Szymonowicz
a. ö. Professor der Histologie und Embryologie an der Universität Lemberg.

Mit 169 Original-Illustrationen im Text und 81 desgleichen auf 52 theils farbigen Tafeln.

Würzburg
A. Stuber's Verlag (C. Kabitzsch)
1901.

Титульна сторінка першого видання підручника Владислава Шимоновича

J. Poncez del. nat. del.

Зразок подання ілюстративного матеріалу у першому виданні підручника

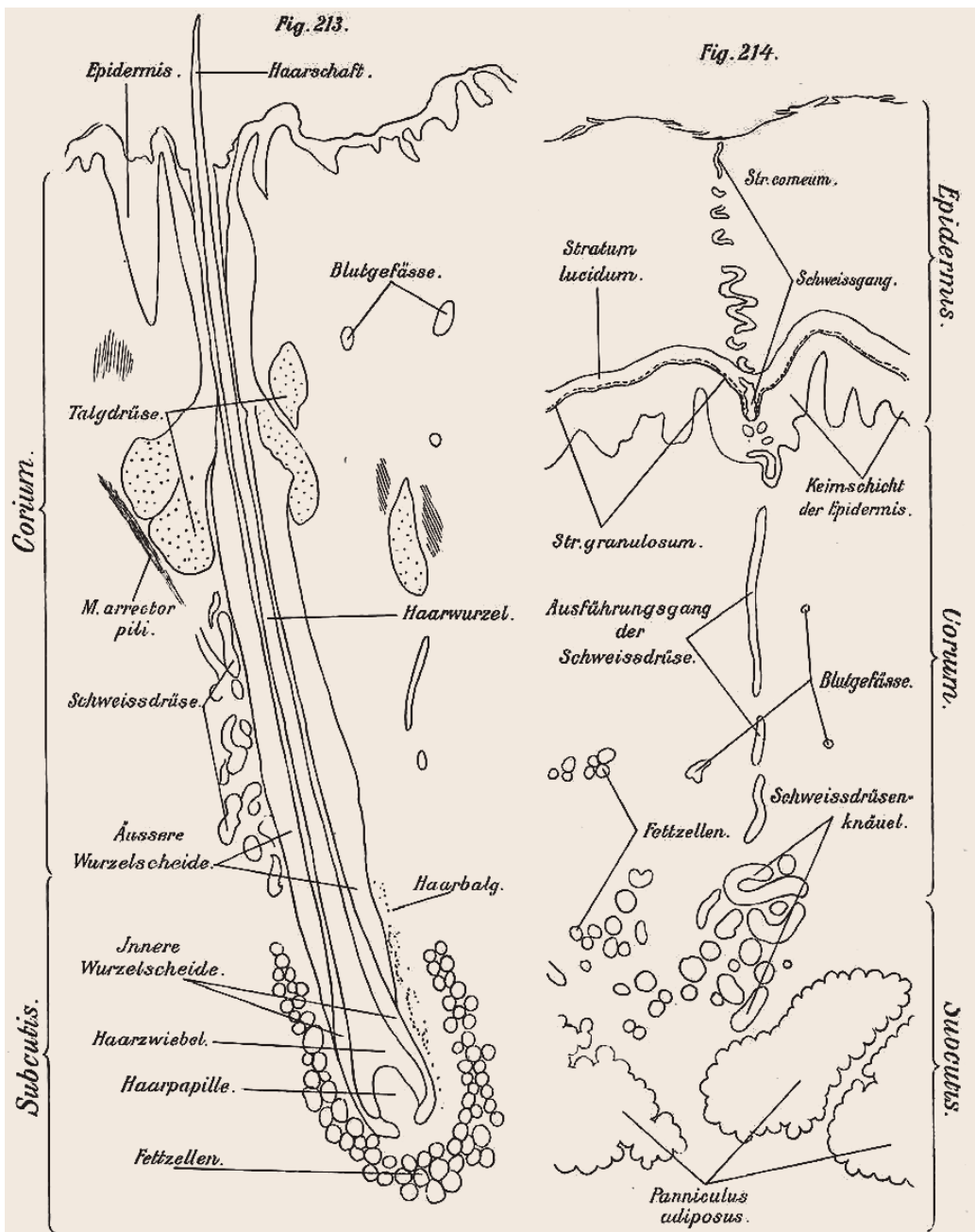

Fig. 213. Aus einem Durchschnitte der menschlichen Kopfhaut. Das Haar ist in der ganzen Länge getroffen. Hämatoxylin-Eosin. 55 mal vergrössert.

Fig. 214. Senkrechter Schnitt durch die Haut der Fingerbeere eines erwachsenen Menschen. Hämatoxylin-Eosin. Ca. 70 mal vergr.

Зразок подання ілюстративного матеріалу у першому виданні підручника (продовження)

Fig. 223.

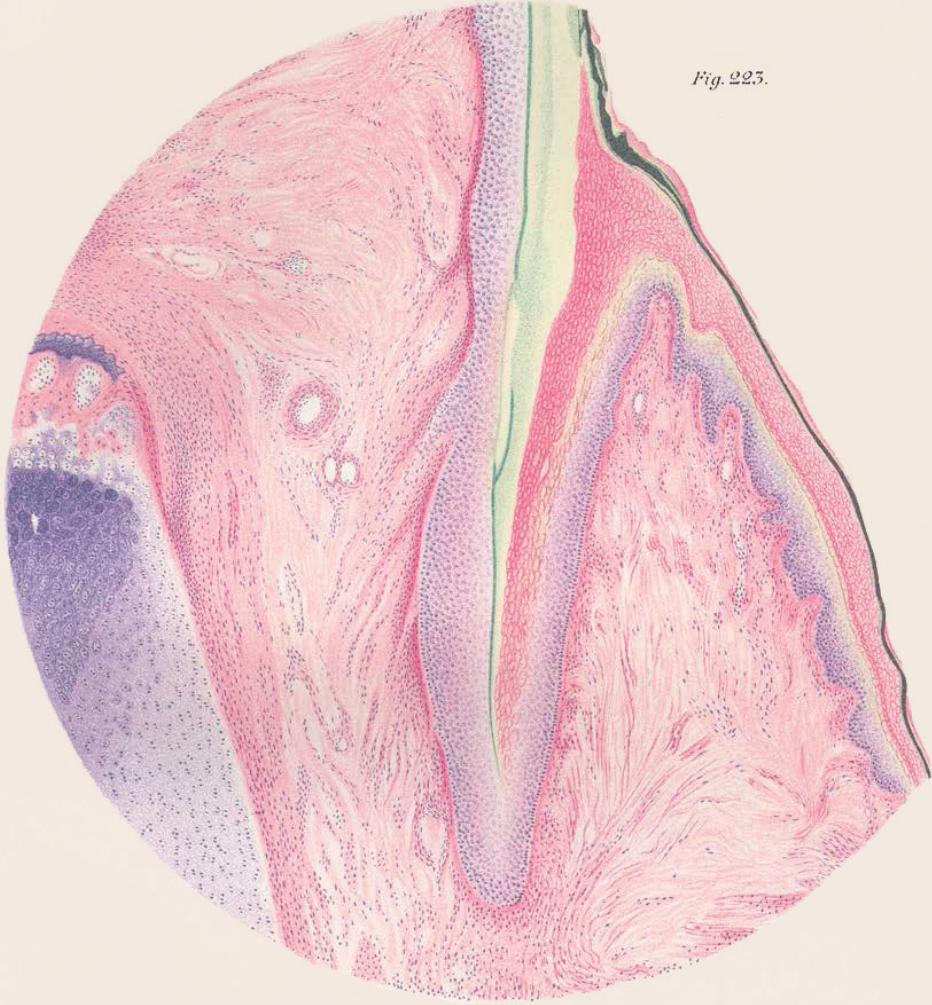
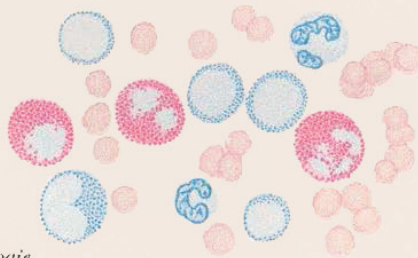

Fig. 224.

Szymonowicz, *Histologie*.

J. Barącz *ad nat. del.*

Lith. Anst. v. Werner & Winter, Frankfurt a. M.

A. Stuber's Verlag (C. Kobitzsch), Würzburg.

Зразок подання ілюстративного матеріалу у першому виданні підручника (продовження)

Fig. 223.

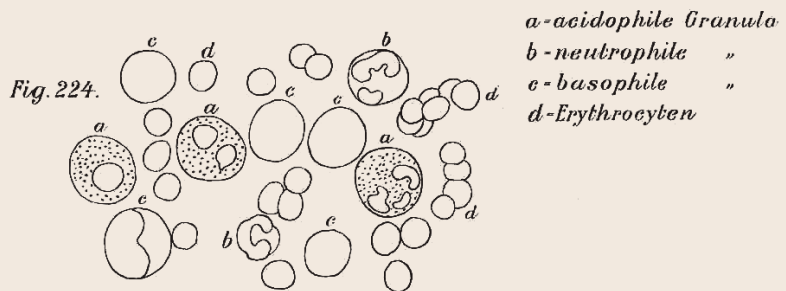
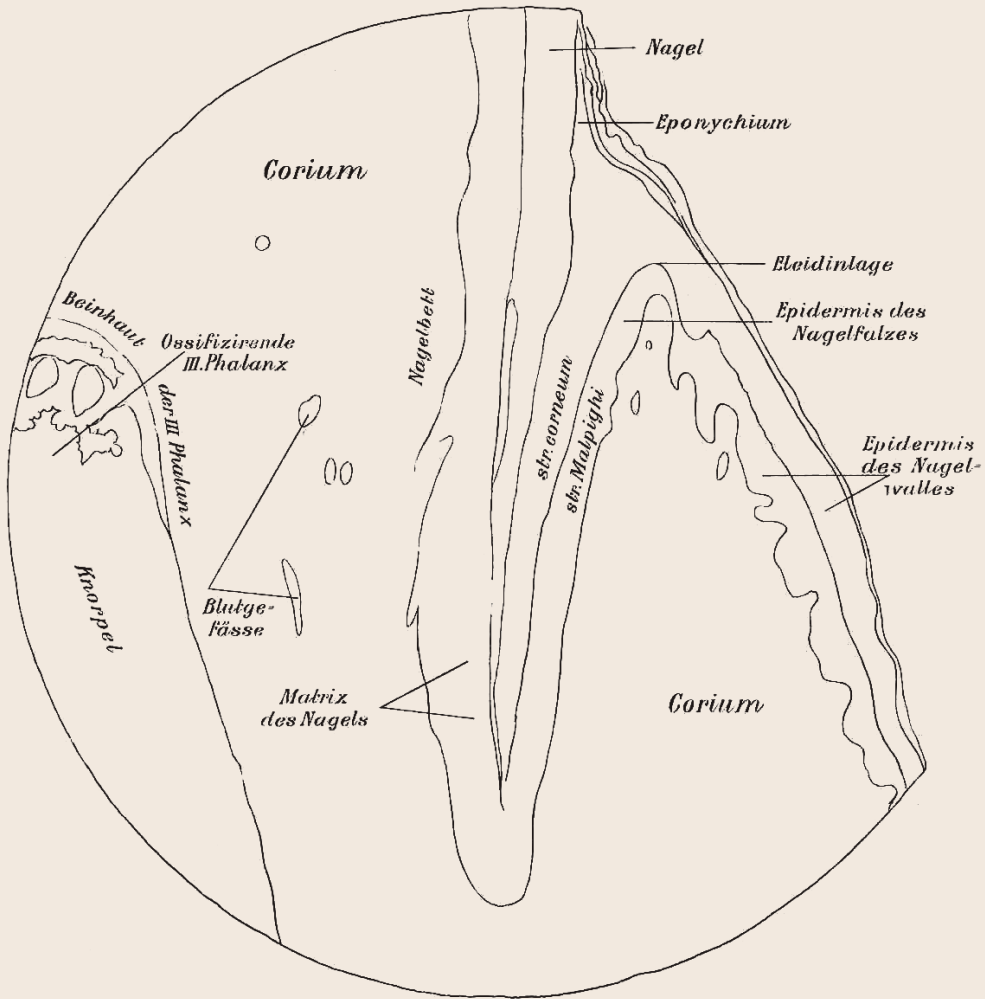

Fig. 223. Längsschnitt durch den Nagel und Nagelfalz des Kindes. Hämatoxylin-Picrocarmin nach Fixirung in Flemming'scher Flüssigkeit. Ca. 60 mal vergrößert.

Fig. 224. Aus dem leukämischen Blute des Menschen. Methylenblau-Eosin. Ca. 660 mal vergr.

Зразок подання ілюстративного матеріалу у першому виданні підручника (продовження)

Lehrbuch
der
HISTOLOGIE
und der
mikroskopischen Anatomie

mit besonderer Berücksichtigung
des menschlichen Körpers
einschliesslich der mikroskopischen Technik

von

Dr. Ladislaus Szymonowicz

o. ö. Professor der Histologie und Embryologie an der Universität Lemberg

Dritte verbesserte Auflage

Mit 378 Abbildungen im Text und auf 82 meist farbigen Tafeln

Würzburg
Verlag von Curt Kabitzzsch
Kgl. Univ.-Verlagsbuchhändler
1915

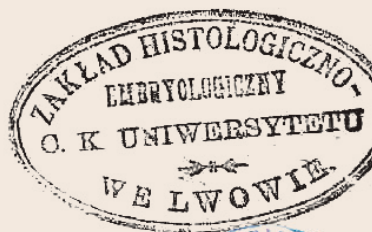
Титульна сторінка третього видання підручника німецькою мовою

A TEXT-BOOK
OF
HISTOLOGY
AND
MICROSCOPIC ANATOMY
OF THE
HUMAN BODY,
INCLUDING MICROSCOPIC TECHNIQUE.

BY
DR. LADISLAUS SZYMONOWICZ,
A. Ö. PROFESSOR OF HISTOLOGY AND EMBRYOLOGY IN THE UNIVERSITY OF LEMBERG.

TRANSLATED AND EDITED BY
JOHN BRUCE MACCALLUM, M. D.,
JOHNS HOPKINS UNIVERSITY, BALTIMORE.

ILLUSTRATED WITH 277 ENGRAVINGS, INCLUDING 57 PLATES
IN COLORS AND MONOCHROME.

LEA BROTHERS & CO.,
PHILADELPHIA AND NEW YORK.
1902.

Зразок подання ілюстративного матеріалу
в американському виданні підручника

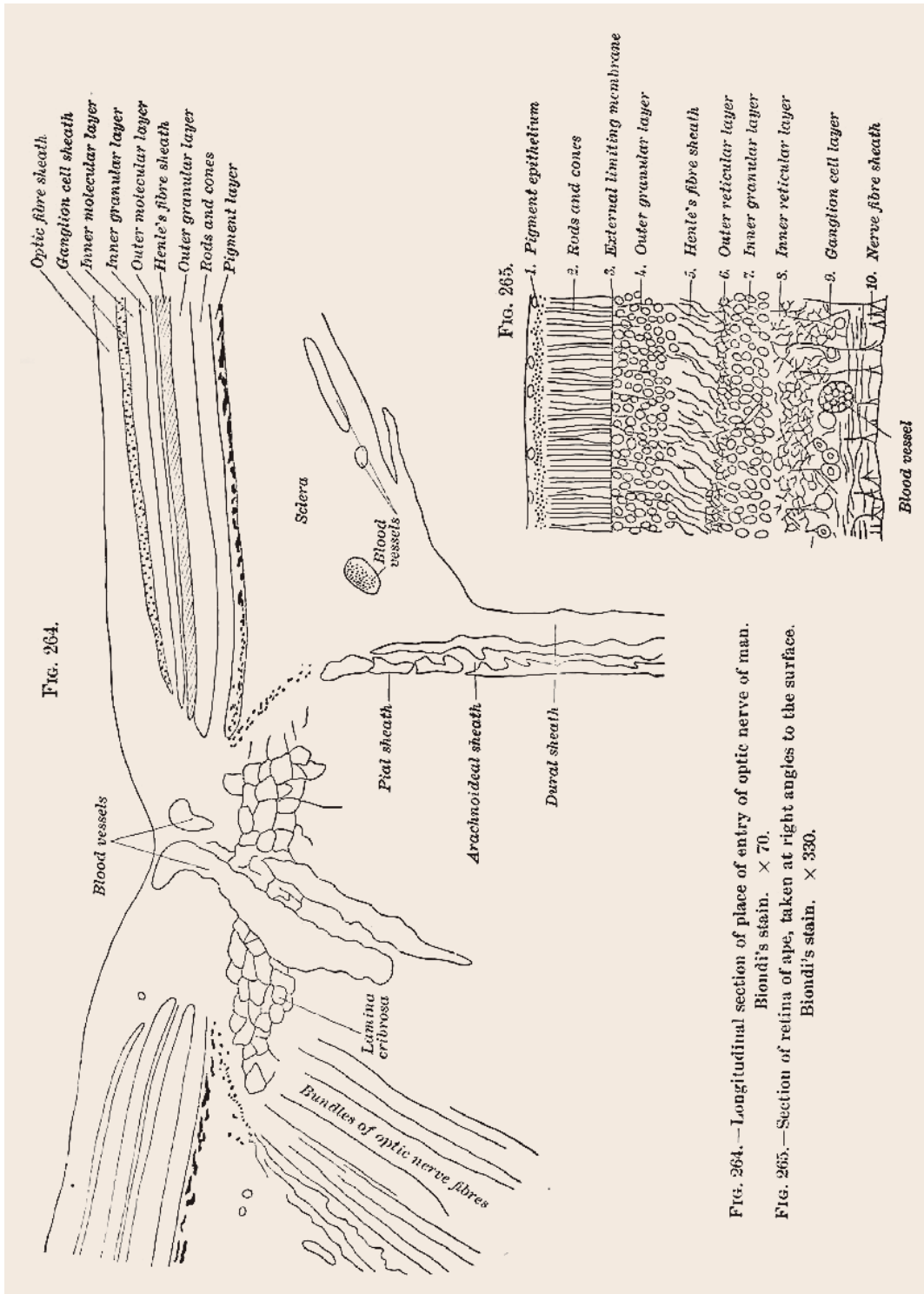

Fig. 264.

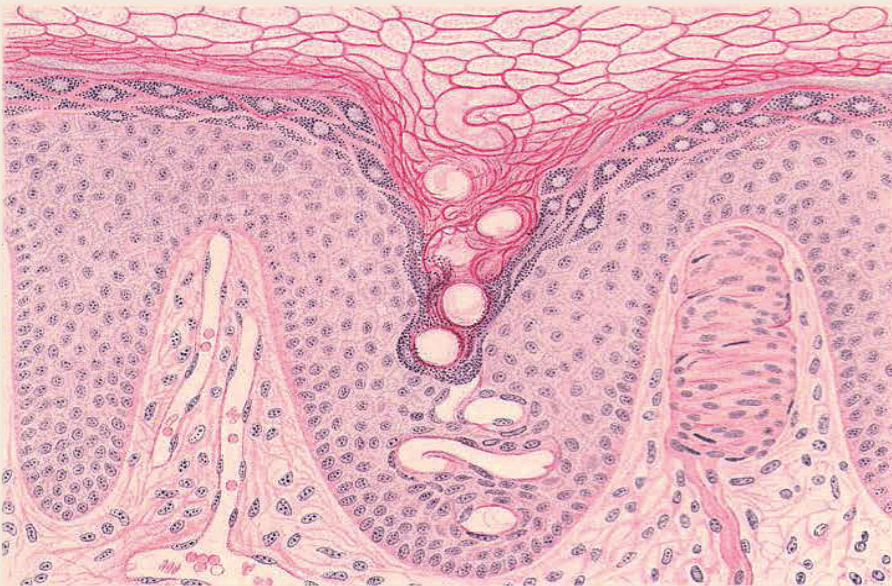
Fig. 265.

Fig. 264. — Longitudinal section of place of entry of optic nerve of man. Biondi's stain. $\times 70$.

Fig. 265. — Section of retina of ape, taken at right angles to the surface. Biondi's stain. $\times 330$.

Зразок подання ілюстративного матеріалу в американському виданні підручника (продовження)

Szymonowicz, Histologie.

*J. Barącz ad nat. del.
Lith. Anst. v. Werner & Winter, Frankfurt a.M.*

Зразок подання ілюстративного матеріалу в американському виданні підручника
(продовження)

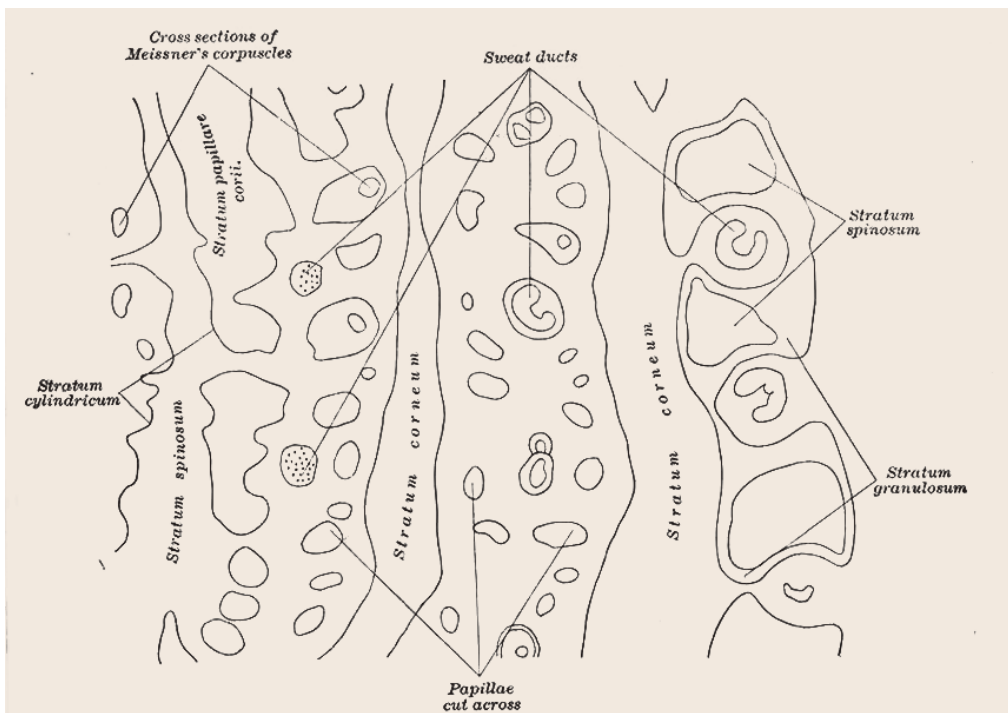

FIG. 243.—From a horizontal section through the epidermis of a human finger. The section is almost parallel to the surface of the skin, as shown by the line *x* in Fig. 242. $\times 88$.

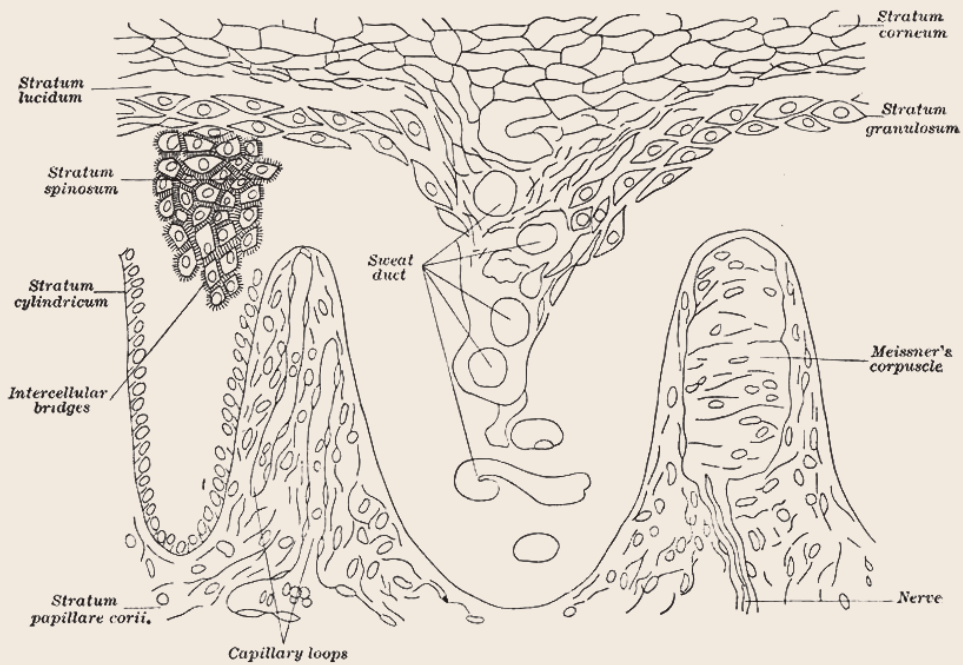

FIG. 244.—From a section through the skin of the hallux of an adult human subject. $\times 400$.

Зразок подання ілюстративного матеріалу в американському виданні підручника (продовження)

Dr. WŁADYSŁAW SZYMONOWICZ
Profesor histologii i embriologii Uniw. im. J. K. we Lwowie

PODREČZNIK
HISTOLOGII
i
ANATOMJI MIKROSKOPOWEJ

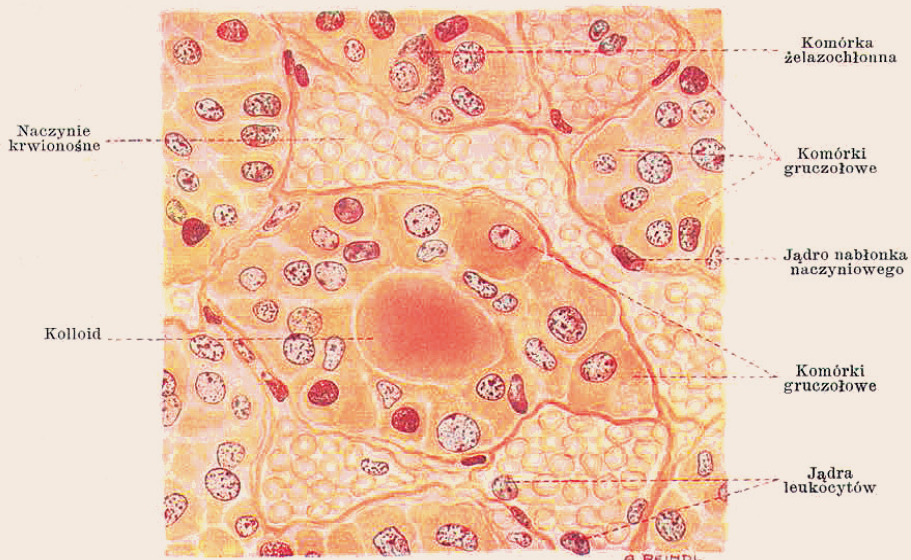
z uwzględnieniem szczególnem
ciała ludzkiego
łącznie z techniką mikroskopową

Drugie wydanie
poprawione według piątego wydania niemieckiego
opracowanego przez
Prof. W. Szymonowicza i Prof. R. Krausego
(Lwów) (Berlin)

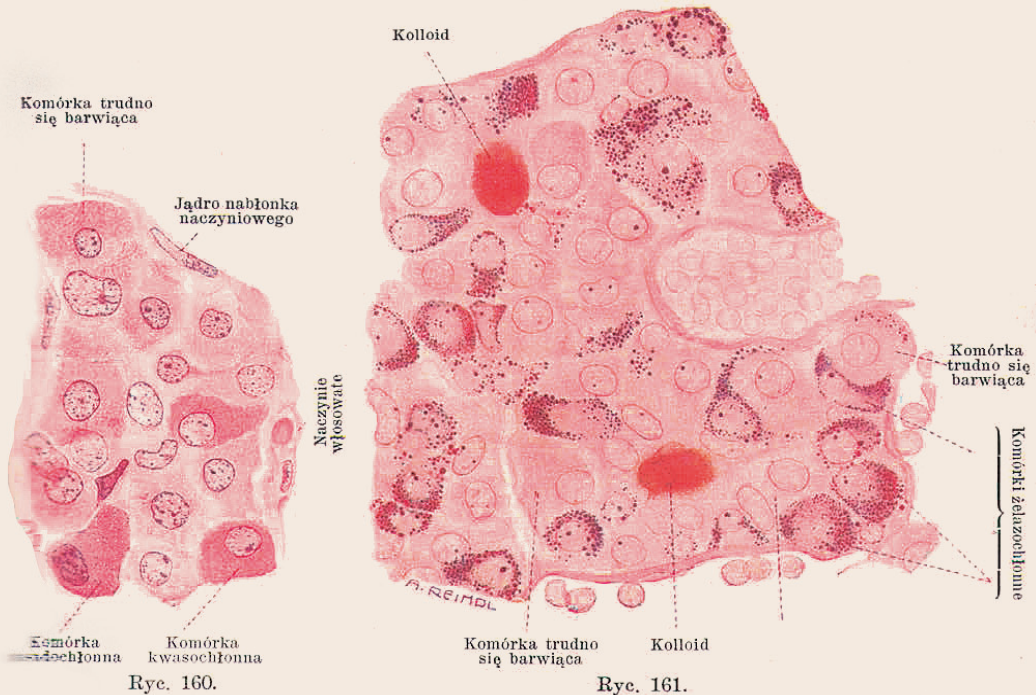
Z 421 rycinami w tekście i na 102 tablicach.

1924.
NAKŁADEM
GUBRYNOWICZA i SYNA i WYDAWNICTWA POLSKIEGO
WE LWOWIE W POZNANIU

Титульна сторінка підручника польською мовою

Ryc. 159.

Ryc. 160.

Ryc. 161.

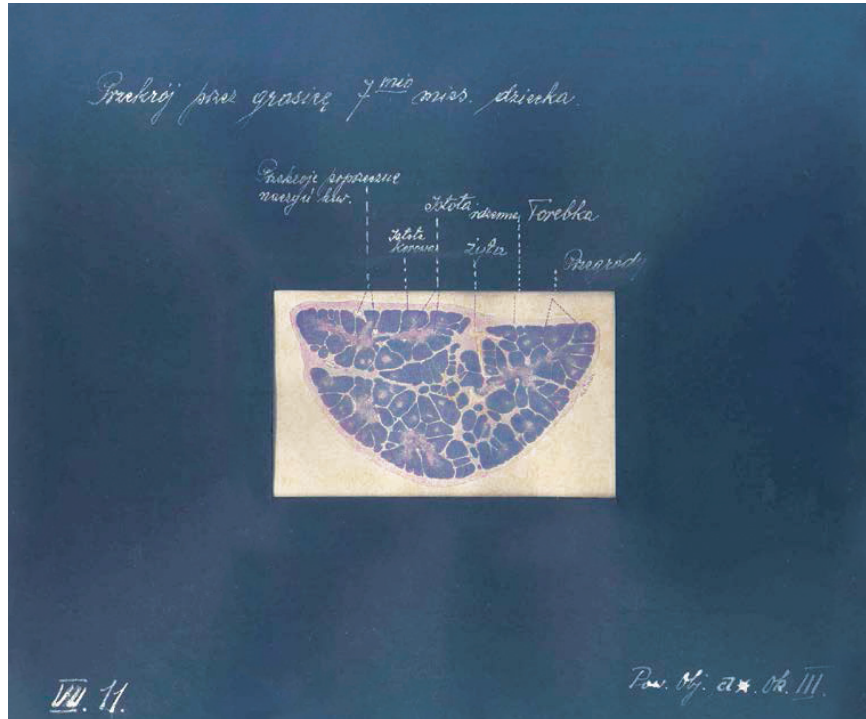
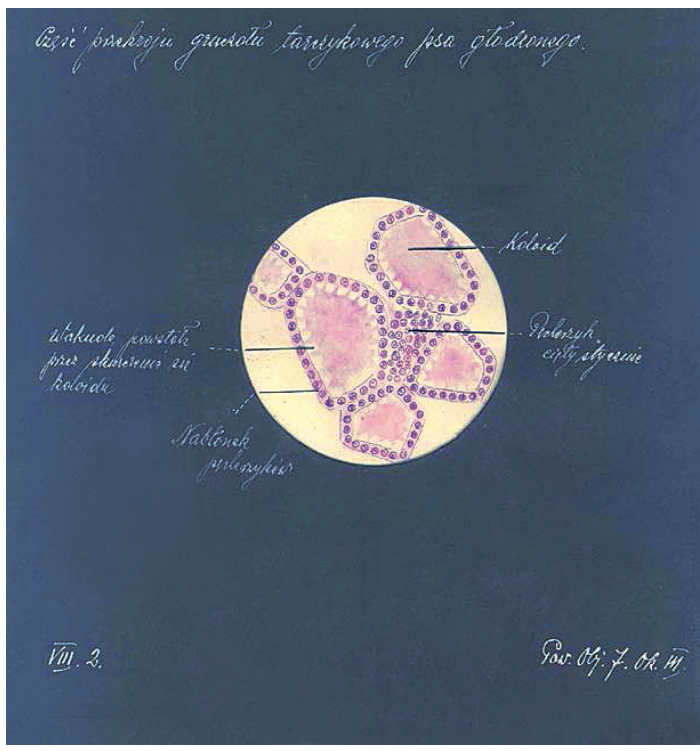
Ryc. 159—161. Część przekroju przez przysadkę ludzką.

Ryc. 159. Zabarwiona hematoksyliną żelazistą i podbarwiona metodą van Giesona.

Ryc. 160. Barwiona hematoksyliną i eozyną.

Ryc. 161. Barwiona hematoksyliną żelazistą i eozyną.

Pow. ok. 700 razy.

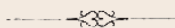

Зразки графічного відтворення гістологічних препаратів Владислава Шимоновича при підготовці до друку підручника польською мовою

WŁADYSLAW SZYMONOWICZ.

ZAKOŃCZENIA NERWÓW
WE WŁOSACH DOTYKOWYCH
MYSZY BIAŁEJ.

(Z 6 rycinami w tekście).

KRAKÓW.
NAKŁADEM AKADEMII UMIEJĘTNOŚCI.
SKŁAD GŁÓWNY W KSIĘGARNI SPÓŁKI WYDAWNICZEJ POLSKIEJ.
1892.

Титульна сторінка першої наукової публікації Владислава Шимоновича

(Aus dem II. anatomischen Institute zu Berlin.)

Ueber den Bau und die Entwicklung der Nervenendigungen im Entenschnabel.

Von

Dr. **Ladislaus Szymonowicz**,
Privatdocent an der Universität Krakau.

Hierzu Tafel XIV.

Die Literatur über den Bau der Nervenendigungen im Entenschnabel und hauptsächlich der Grandry'schen Körperchen ist im Laufe der Jahre sehr umfangreich geworden. Die in den letzten Jahren erschienenen Abhandlungen bringen neue Thatsachen bei, welche mit den früheren Erfahrungen im Widerspruche stehen. Auch bezüglich der Entwicklung dieser Nervenendigungen begegnen wir in der Literatur zwei Anschauungen, welche sich widersprechen, ja sogar sich gegenseitig ausschliessen. Seit einer Reihe von Jahren mit Untersuchungen über den Bau der Nervenendigungen beschäftigt, schien es mir von dem höchsten Interesse, auch diese Frage mit unseren neuesten Methoden einer gründlichen Bearbeitung zu unterziehen.

Material und Methode.

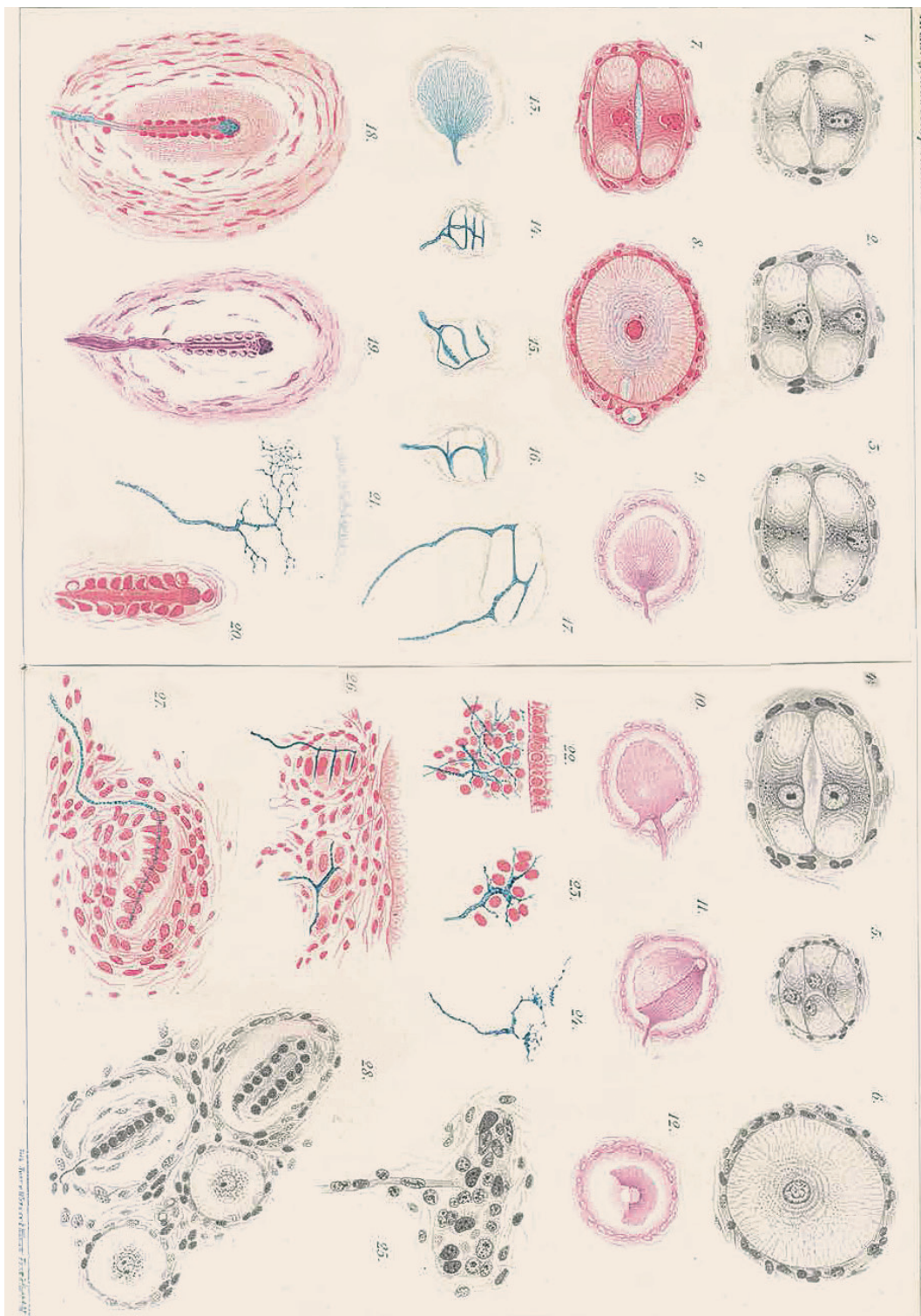
Bei den vorliegenden Untersuchungen verwendete ich bloss eine Entengattung, nämlich die Hausente, und zwar kamen sowohl erwachsene als junge Thiere (3- und 5tägige) zur Untersuchung. Zum Studium der Entwicklung der Nervenendigungen musste ich Enteneier im Brutofen bei 38° C. ausbrüten. Da Enteneier ein äusserst zartes Material bilden, ist es erklärlich, dass kaum die Hälfte das nöthige Alter erreichte, die übrigen Embryonen gingen in den Eiern schon in früheren Stadien zu Grunde. Um bei der Entwicklung alle nöthigen Uebergangsstadien zu erhalten, musste ich eine ganze Reihe von Embryonen und namentlich vom 15. bis zum 28. Tage verwenden.

Archiv f. mikrosk. Anat. Bd. 48

22

Титульна сторінка статті Вл. Шимоновича «Про будову та розвиток нервових закінчень в дзьобі качки»

Über den Bau und die Entwicklung der Nervenendigungen im Entenschnabel / Ladislaus Szymonowicz // Archiv für mikroskopische Anatomie und Entwicklungsgeschichte. – 1896. – Bd. 48, № 2. – S. 329–358.

Зразок подання ілюстративного матеріалу до статті (продовження)

Sonderdruck aus
Enzyklopädie der mikroskopischen Technik.

Herausgegeben von

Prof. Dr. Rudolf Krause, Berlin.

Dritte, vermehrte und verbesserte Auflage.

Verlag von Urban & Schwarzenberg in Wien und Berlin.

Goldmethoden.

Von Prof. Dr. L. Szymonowicz, Lemberg.

Титульна сторінка розділу підготованого Владиславом Шимоновичем до Енциклопедії мікроскопічної техніки

Extrait du Bulletin de l'Académie Polonaise des Sciences et des Lettres
Classe des Sciences Mathématiques et Naturelles, Série B: Sciences Naturelles (II)
1930

Die Innervation der Sinushaare des Seehundes (*Phoca vitulina*)

von

Wł. Szymonowicz

CRACOVIE
IMPRIMERIE DE L'UNIVERSITÉ
1930

Титульна сторінка окремого відбитка статті Вл. Шимоновича «Про іннервацію дотикових
волосків (вібрис) у тюленя (*Phoca vitulina*)»

Die Innervation der Sinushaare des Seehundes (*Phoca vitulina*) // Extrait du Bulletin de
l'Académie Polonaise des Sciences et des Lettres. Classe des Sciences Mathématiques et Naturel-
les. Série B: Sciences Naturelles II. – Cracovie : Imprimerie de L'Université, 1930. – S. 371–390

**Über die
Entwicklung der Nervenendigungen
in der Haut des Menschen**

Von

W. Szymonowicz

Mit 22 Textabbildungen

Sonderabdruck aus
**Zeitschrift für Zellforschung und
mikroskopische Anatomie**

Fortsetzung des Schultze-Waldeyer-Hertwigschen Archiv für Mikroskopische
Anatomie und der Zeitschrift für Zellen- und Gewebelehre

(Abt. B der Zeitschrift für wissenschaftliche Biologie)

19. Band, 2. Heft

Abgeschlossen am 22. September 1933

Verlagsbuchhandlung Julius Springer in Berlin
1933

Титульна сторінка окремого відбитка статті Вл. Шимоновича «Про розвиток нервових закін-
чень в шкірі людини»

Über die Entwicklung der Nervenendigungen in der Haut des Menschen / W. Szymonowicz //
Zeitschrift für Zellforschung und mikroskopische Anatomie. – 1933. – Bd. 19, № 2. – S. 356–382.

Z Zakładu Histologii i Embrjologii Uniwersytetu J. K. we Lwowie

---

WŁADYSŁAW SZYMONOWICZ

**O połączeniach nerwowych w formie
pętli pomiędzy meniskami dotykowymi
ciałek Merkla**

**Sur les jonctions nerveuses en forme de boucles entre
les menisques tactiles des corpuscules de Merkel**

FOLIA MORPHOLOGICA
(Separatum)
Vol. 5.

WARSZAWA 1934

Титульна сторінка окремого відбитка статті Вл. Шимоновича

«Про нервові сполучення у формі петлі між дотиковими менісками тілець Меркеля»

O połączeniach nerwowych w formie pętli pomiędzy meniskami dotykowymi ciałek Merkla
= Sur les jonctions nerveuses en forme de boucles entre les menisques tactiles des corpuscules de Merkel / Władysław Szymonowicz // Folia Morphologica. – 1934. – Vol. 5. – S. 31–42.

Über die Nervenendigungen in der Zunge der Papageien

Von

Prof. Dr. W. Szymonowicz

Mit 3 Textabbildungen

Sonderabdruck aus
**Zeitschrift für Zellforschung und
mikroskopische Anatomie**

Fortsetzung des Schultze-Waldeyer-Hertwigschen Archiv für Mikroskopische
Anatomie und der Zeitschrift für Zellen- und Gewebelehre

25. Band, 1. Heft

Abgeschlossen am 9. Juli 1936

Verlagsbuchhandlung Julius Springer in Berlin
1936

Титульна сторінка окремого відбитку статті Вл. Шимоновича «Про нервові закінчення в
язиці папуг»

Über die Nervenendigungen in der Zunge der Papageien / W. Szymonowicz // Zeitschrift für
Zellforschung und Mikroskopische Anatomie. – 1936. – Bd. 25, № 1. – S. 160–164.

**VERGLEICHENDE UNTERSUCHUNGEN ÜBER
DIE INNERVATION DER SINUSHAARE
BEI DEN SÄUGERN**

VON

W. SZYMONOWICZ

MIT 23 TEXTABBILDUNGEN

SONDERDRUCK

AUS DER

ZEITSCHRIFT FÜR ANATOMIE U. ENTWICKLUNGSGESCHICHTE

HERAUSGEGEBEN VON

CURT ELZE

ROSTOCK

105. BAND. 4. HEFT

BERLIN

VERLAG VON JULIUS SPRINGER

1936

Титульна сторінка окремого відбитку статті Вл. Шимоновича «Порівняльні дослідження іннервації вібрис у ссавців. Ч. I»

Vergleichende Untersuchungen über die Innervation der Sinushaare bei den Säugern. I. / W. Szymonowicz // Zeitschrift für Anatomie und Entwicklungsgeschichte. – 1936. – Bd. 105, № 4. – S. 459–490.

**VERGLEICHENDE UNTERSUCHUNGEN ÜBER
DIE INNERVATION DER SINUSHAARE BEI
DEN SÄUGERN. II.**

VON

W. SZYMONOWICZ

MIT 11 TEXTABBILDUNGEN

SONDERDRUCK

AUS DER

ZEITSCHRIFT FÜR ANATOMIE U. ENTWICKLUNGSGESCHICHTE

HERAUSGEGEBEN VON

CURT ELZE

ROSTOCK

106. BAND. 1. HEFT

BERLIN
VERLAG VON JULIUS SPRINGER
1936

Титульна сторінка окремого відбитку статті Вл. Шимоновича «Порівняльні дослідження іннервації вібрис у ссавців. Ч. II»

Vergleichende Untersuchungen über die Innervation der Sinushaare bei den Säugern. II. / W. Szymonowicz // Zeitschrift für anatomie und Entwicklungsgeschichte. – 1936. – Bd. 106, № 1. – S. 85–97.

**VERGLEICHENDE UNTERSUCHUNGEN
ÜBER DIE INNERVATION DER SINUSHAARE
BEI DEN SÄUGERN. III.**

VON

W. SZYMONOWICZ

MIT 15 TEXTABBILDUNGEN

SONDERDRUCK

AUS DER

ZEITSCHRIFT FÜR ANATOMIE U. ENTWICKLUNGSGESCHICHTE

HERAUSGEGEBEN VON

CURT ELZE

GIESSEN

108. BAND. 3. HEFT.

BERLIN

VERLAG VON JULIUS SPRINGER

1938

Титульна сторінка окремого відбитку статті Вл. Шимоновича «Порівняльні дослідження іннервації вібрис у ссавців. Ч. III»

Vergleichende Untersuchungen über die Innervation der Sinushaare bei den Säugern. III. / W. Szymonowicz // Zeitschrift für anatomie und Entwicklungsgeschichte. – 1938. – Bd. 108, № 3. – S. 376–389.

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

Ганіткевич Я.	106, 110
Гжегоцький М. Р.	99, 100
Головко І.	90, 91
Даценко І.	90, 91
Зіменковський Б. С.	97, 98, 99, 100, 101, 102, 104
Кузьменко Л. Н.	82
Луцик О. (Lutsyk A.)	90, 92, 99, 100, 104, 109, 111
Павловський М.	90, 91
Петрух Л.	90, 91
Різничок С. В.	104
Шапиро И. Я.	82
Aminoff M. J.	103
Beck A.	66
Bergmann K.-C.	112
Boller F.	103
Bylicki W.	5, 7, 56
Czajka M.	93
Czapliński St.	7
Dąbkowski P.	81
Derselbe	3
Feliksiak S.	87
Fisher I.	74
Herman M. W.	58
Hoepke	40
Hoffman B. B.	108
Hoyer H.	16, 19
Jalowy B.	75, 76, 80
Kahmann	42, 45, 50
Kamler M.	93
Kopsch Fr.	9
Krause R.	22, 26, 30, 31, 37
Kuś M.	84

Lam S.	69
Levy O.	22
Lewin	43
MacCallum J. B.	20
Mair	35
Michalski S. F.	79
Minakowski M. J.	118
Nadruga M.	109
Nieciowa E.	88
Nowicki W.	24, 58, 67
Peretjatkowicz A.	73
Ring J.	112
Sieradzki W.	21
Sienkiewicz W.	93
Schiefferdecker	9, 17
Schmidt W. J.	29, 31
Schoebel E.	11
Sobieski M.	73
Swaab D. F.	103
Śródka A.	18, 28, 32, 41, 96
Winger S.	77
Wojtkiewicz-Rok W.	89, 94, 105
Wolff	31
Wołczański J.	95, 123, 124
Zaczek J.	24, 25
Zwoździak W.	83

Тираж здійснено у друкарні
Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького
79010, м. Львів, вул. Пекарська, 69

Формат 70×100/16. Папір офсетний.
Умовн. друк. арк. 5,0375.
Тираж 50 прим.